

ROŽĎALOVICKO

Městský zpravodaj pro občany Rožďalovic, Ledčerek, Viničné Lhoty, Podlužan a Hasiny Cena: 30 Kč

1/2017

Vážení čtenáři, jsem rád, že Vás mohu přivítat v roce 2017 prostřednictvím zpravodaje Rožďalovicko, které tímto vydáním vstupuje do šestého roku své novodobé existence.

Tak jako se příroda s příchodem jara probouzí, i my v sobě nacházíme spoustu nápadů a elánu do nové práce. O záměrech města, především těch investičních a kulturních, jsem Vás ale podrobněji seznámil v minulém čísle. Nyní bych Vás rád důkladněji informoval o schváleném rozpočtu města pro rok 2017. Zastupitelstvo města dne 14. prosince 2016 projednalo a po drobných úpravách přijalo návrh rozpočtu, který vychází ze současně platných zákonů, z celkového vývoje ekonomiky, z vývoje rozpočtu v předcházejících letech a dále z podaných žádostí o finanční prostředky spolkových a jiných organizací.

Rozpočet je sestaven jako přebytkový. Celkové příjmy činí 21,3 milionu Kč a výdaje 20,8 milionu Kč. Po zapojení zůstatku na bankovních účtech města vznikla k 1. lednu 2017 rezerva ve výši 5 milionů Kč. Jelikož ale má obec finanční závazek v podobě bankovního úvěru ve výši 5,5 milionu Kč, dá se říci, že rozpočet je vyrovnaný.

Detailněji rozeberu výdajovou část, a to především náklady spojené s no-

vými projekty tohoto roku, dále některé příspěvky spolkům nebo fondům a výdaje investované do školství.

Předpokládané vydání na investice činí 3,695 milionu Kč, přičemž nejvyšší položka, přibližně ve výši 2 milionů Kč, půjde na rekonstrukce místních komunikací a chodníků. Další prostředky si pak vyžádá rozsáhlá renovace bývalé staré školy a zdravotního střediska.

Co se týče spolků, nejvyšší významná částka byla přidělena místnímu fotbalovému klubu FC Trnavan Rožďalovice ve výši 235 000 Kč, a to nejen na provozní výdaje, ale zejména na rozsáhlou rekonstrukci zázemí klubu. Vzhledem k téměř nulovým možnostem na dosažení některých peněžních dotací a hrozícímu zániku klubu se vedení oddílu obrátilo na zastupitele města. Po důkladném projednání a rozhodnutí, kterému předcházela i nejedna návštěva členů zastupitelstva města na samotném místě, jsem rád, že se smysluplně peněžní prostředky vloží do této aktivity, a v budoucnu tak nebudou muset rodiče mladých fotbalistů řešit dopravu a výdaje s tím spojené právě za tímto sportem.

A když už jsme u pohybové aktivity, ani částka Tělocvičné jednotě Sokol Rožďalovice nebyla právě zanedbatel-

ná. Tady se rovněž navýšil příspěvek pro letošní rok. Ukázalo se, že o služby Spolkového domu, a to posilovny, kterou provozuje právě TJ Sokol Rožďalovice, je zájem. Z tohoto důvodu se navýšil i příspěvek, za který má jednotka v úmyslu nakoupit nové posilovací stroje, které budou splňovat běžné zákonné i uživatelské standardy.

Podařilo se ale navýšit příspěvky i jiným spolkům, jako Slavia Fans Rožďalovice, Českému rybářskému svazu Rožďalovice nebo trampskému klubu Podlužanská kytara.

A na závěr zmíním podporu naší příspěvkové organizaci – základní a mateřské škole na provoz a též mimoprovodní režii. Po rekordní částce z roku 2016, kdy do školy byly vloženy téměř 3 miliony korun, mohu s potěšením konstatovat, že se nám v této oblasti již po tři roky daří držet vysokou laťku příspěvku přes 2 miliony korun. Investice do vzdělání dětí je přímo úměrná velkým nadějím do naší budoucnosti.

Schválená verze rozpočtu města je k dispozici na webových stránkách města (<http://rozdalovice.eu/dokumenty/rozpocety-mesta/>). S rozpočtem je také možno se seznámit kdykoliv na městském úřadě.

*Petr Kapal,
starosta města*

Milí čtenáři Rožďalovicka, není tomu tak dlouho, co jsme slavili Vánoce a příchod nového kalendářního roku 2017, a už se blíží Velikonoce. Možná je Vám známo, že kromě kalendářního a školního roku existuje i tzv. církevní rok. Ten začíná ale již první nedělí adventní.

Z rozhodnutí Svatého otce v posledních letech nesou tyto církevní roky názvy, které nás mají upozornit, na co se máme soustředit. Například v roce 2016 to byl rok Božího milosrdenství. Tyto názvy mají obrátit naši pozornost na jednotlivá tajemství naší víry.

Pro člověka je totiž lepší se soustředit nějakou dobu na jednu konkrétní věc či zážitek než na všechny věci naráz. Právě díky tomuto soustředění se člověk může jít do hloubky a promýšlet toto téma, zakoušet ho a radovat se z něho.

Letošní církevní rok je tzv. Fatimský rok a odkazuje na Mariánské zjevení, které se stalo před 100 lety v portugalském městečku Fátima, které bylo

jen o trochu větší, než jsou Rožďalovice, tehdy tam žilo kolem 2500 obyvatel. Panna Maria se zjevila třem malým pasáčkům a vyzývala je, aby činili skutky pokání a modlili se modlitbu růžence za spásu hříšníků.

Děti uposlechly Pannu Marii a postily se, například tím, že si odříkávaly vodu v horkých dnech a modlily se dennodenně modlitbu růžence. Na tu, podle pasáček, kladla důraz, protože se jedná o modlitbu, která přináší člověku vnitřní pokoj a světu mír.

Shodou okolností i tento výtisk časopisu Rožďalovicka vyjde již v době postní, která začíná letos 1. března Popelční středou. Doba postní trvá čtyřicet dní a je to možnost pro každého z nás se připravit na Velikonoce, na svátky, kdy se slaví ústřední bod křesťanství, že Pán Ježíš, který byl ukřižován, třetího dne vstal z mrtvých.

Její náplní je snaha obnovit a zdokonalit svůj křesťanský způsob života, třeba právě pomocí postu a modlitby

růžence, zkrátka je jí snaha o to stát se lepším křesťanem, a tak být Kristu více podobný. Přejí Vám tedy všem požehnanou postní dobu, aby Vaše postní snažení přineslo radost a naději, která pro nás pramení ze vzkříšení Krista, a aby prozářila každý náš den.

S radostí si Vás také dovoluji upozornit na vznikající internetové stránky farnosti (farnostmcely.cz), kde je již zveřejňován aktuální týdenní rozpis bohoslužeb spolu s farním listem. Postupně bude internetová stránka doplňována, například i pořadem bohoslužeb během velikonočních svátků.

Další radostí je pro mě i poměrně nedávno zrekonstruovaná kaplička v Podlužanech. Jsem vděčný panu starostovi a zastupitelstvu města za její opravu. Kaplička bude požehnána naším otcem biskupem Mons. Janem Baxantem v sobotu 3. června v 10 hodin při mši svaté.

Váš P. Lukáš Hrabánek

Informace pro občany

Zastupitelstvo města mimo jiné schválilo:

- smlouvu o výpůjčce – město přenechává k bezplatnému užívání infrastrukturní zařízení, a sice vodovod a kanalizaci pro 33 RD v Rožďalovicích-Záměstí společnosti VaK Nymburk,
- poskytnutí zápůjčky společnosti Vodovody a kanalizace Nymburk, která bude použita ke krytí vlastních zdrojů na akci „odkanalizování spádových obcí“,
- dohodu o převodu investorství vodního díla se všemi právy a povinnostmi na společnost VaK Nymburk,
- zpracování projektové dokumentace na odbahnění Horního rybníka firmou Rybníkářské služby Trutnov za cenu díla 100 430 Kč,
- navýšení provozního příspěvku až do výše 350 000 Kč organizaci ZŠ a MŠ G. A. Lindnera,
- plán inventur na rok 2017,
- podání žádosti o dotaci do programu Podpora obnovy a rozvoje venkova od Ministerstva pro místní rozvoj na opravu kříže ve Viničné Lhotě a křížku v Ledečkách,
- uzavřít Příkazní smlouvu a uhradit 242 250 Kč na zajištění ostatní dopravní obslužnosti na území okresu Nymburk pro rok 2017,
- obecně závaznou vyhlášku č. 1/2016 o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území města Rožďalovice,
- rozpočet na rok 2017 jako přebytkový,
- rozpočtový výhled 2017–2019,
- pořádání Společenského plesu měst a obcí nymburského regionu,
- obecně závaznou vyhlášku č. 2/2016 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- výběrové řízení „Zajištění komplexního odpadového hospodářství s AVE CZ odpadové hospodářství s nabídkovou cenou 6 599 240 Kč,
- návrh rozpočtu na rok 2017 Regionu Taxis Bohemia a rozpočtový výhled Regionu Taxis Bohemia 2017–2021,
- Směrnici o rozpočtu č. 16/2016
- navýšit příspěvek na provozní část rozpočtu ve výši 18 530 Kč ZŠ a MŠ G. A. Lindnera,
- členy školské rady Michaela Paroulka a Marcelu Ešnerovou,
- smlouvu o zpracování díla: Územní studie „Nová lokalita RD – U Studánky“,
- příspěvek do veřejné sbírky na pomoc dobrovolnému hasiči Jindřichu Šťastnému z Nesměřic, na splacení závazku, který mu vznikl v souvislosti s plněním výkonu člena SDH Nesměřice a dostal ho do tíživé finanční situace ve výši 1000 Kč,
- cenovou nabídku na zpracování projektu „Odbahnění Třeboňského rybníka“ ve výši 106 480 Kč,
- navýšit příspěvek FC Trnavanu Rožďalovice o 200 000 Kč na opravu zázemí klubu,
- finanční příspěvek na zřízení nového babyboxu v Kolíně ve výši 1000 Kč.

(red)

V úterý 20. prosince vystoupil v kostele sv. Havla se svým vánočním programem mnichovohradištský pěvecký soubor Zvonky. Nevšední umělecký zážitek si přišlo vychutnat přes sto padesát posluchačů

Tradiční půlnoční mše, na níž vystoupil pěvecký sbor Drahomíry Říhové, přilákala do kostela na dvě stovky návštěvníků

V rámci pořadu Hudba léčí zahrálo v pátek 16. prosince v sále na Radnici populární Duo Jamaha

Rudolf Valeš zakončil svůj cyklus besed v prosinci vyprávěním o rožďalovickém betlémě. Po novém roce upřel svou pozornost k historii tělovýchovných a sportovních organizací v Rožďalovicích. Jeho besedy se těší trvalému zájmu veřejnosti

Tradiční posezení seniorů proběhlo na sklonku roku za účasti herečky Valerie Zavadské. Břežnové setkání bylo obohaceno o zdobení zákusků za odborné asistence Marcely Matyášové, k tanci a poslechu zahrála Piňakoláda

Odbor přátel SK Slavia Rožďalovice připravil na sobotu 8. března oblíbený dětský maskarní ples s Krejčkem Honzou. Večer své masky předvedli dospělí

Vyznavači domácího pečení se mohli podělit o svůj recept koncem ledna na 1. ročníku rožďalovického štrúdlobraní a kreativní tvoření z čokolády si kurzistky zkusily začátkem března. Obojí proběhlo ve Spolkovém domě pod vedením Marcely Matyášové a Pavla Klicpery

Ve středu 1. března proběhla v Muzeu klasického knihařství vernisáž výstavy Gauguinovy dřevorezy a zakladatelé Hollaru, na kterou zavítala zhruba třicítka návštěvníků

O své dojmy z cestování po Thajsku se podělil 22. ledna Jiří Rejsek, 12. března pak podhalil některá tajemství egyptských pyramid

Každou středu vyučuje pan Jiří Svoboda děti starší čtyř let hře na zobcovou flétnu

Omluva

Redakce se velmi omlouvá za nedopatření, ke kterému došlo při vyhodnocování loňského ročníku květinové soutěže, kdy do konečných výsledků nebyla zahrnuta fotografie od paní Drahomíry Svobodové z Rožďalovic v ulici Za Hřištěm. Jako omluva je pro paní Svobodovou připraven dárkový balíček, který jí bude osobně předán.

14. dubna	Velikonoční běh (Židák, 14.00)
15. dubna	Burza exotického ptactva a domácích zvířat (Spolkový dům, 8.00)
15. dubna	Podlužanská kytara (T. O. Samotář, 12.30)
15. dubna	Beseda Rudolfa Valeše – Historie divadla v Rožďalovicích II (Spolkový dům, 15.00)
16. dubna	Odemykání Mrliny (Bučický mlýn, 9.00)
23. dubna	Hudba léčí (Bečkovi chlapci, sál Radnice, 14.00)
30. dubna	Slávistické čarodějnice
6. května	Muzejní noc
6. a 7. května	Rožďalovice v květnové revoluci 1945
12. května	Hudba léčí (Václav Žákovec a Anna Volínová, sál Radnice, 14.00)
20. května	Burza exotického ptactva a domácích zvířat (Spolkový dům, 8.00)
20. května	Beseda Rudolfa Valeše – Historie fotbalu v Rožďalovicích (Spolkový dům, 15.00)
3. června	Dětský den
3. června	Vysvěcení kapličky v Podlužanech
16. června	Koncert Hany Zagorové a Petra Rezka (kostel sv. Havla, 19.00)
17. června	Burza exotického ptactva a domácích zvířat (Spolkový dům, 8.00)
17. června	Beseda Rudolfa Valeše – Historie služeb v Rožďalovicích (Spolkový dům, 15.00)
18. června	Hudba léčí (Kozlaňáci, sál Radnice, 14.00)
25. června	Koncert Jaroslava Svěceného a Michaely Káčerkové (kostel sv. Havla, 16.00)
1. července	Rožďalovický jarmark (Náměstí, 10.00)

Country klub Samotář vás zve 15. dubna 2017 od 13.00 do Podlužan na trempský festival

Podlužanská kytara

Hrají: Country Colaps (Pardubice), Šakal s Kukačkou (Děčín), Spolk trio (Liberec), Avizo (Jablonec), TK Duha (Čebín), KoYoTi (Rtyně), TO Měsíční údolí (Stvořidla)

Mimo diváckou soutěž: Jelen Šíny (Ostrava), Láda Hrouda – basa S. Samotář – Podlužany

Hosté: Stránici (Český Jiřetín), Durango (Benátky nad Jizerou)

Moderuje: Jiří Fred Jedlička, za pěkného počasí se vše koná venku

V pátek 14. dubna – posezení při muzice

V prosinci byla zrekonstruována část Revoluční ulice směřující ke dvoru městského úřadu. Náklady dosáhly 345 000 Kč

Na přelomu února a března provedl VaK Nymburk pokládku nové kanalizace v Rektorysově ulici

V domě čp. 60 ukončil zkraje roku svou činnost Koloniál, na jeho místě byla 3. března otevřena prodejna květin

Téměř 1 800 000 Kč stála rekonstrukce nádvoří Domova Rožďalovice. Potřebné prostředky poskytl Domovu zřizovatel (Středočeský kraj) z rozpočtu určeného na havarijní situace. Oprava proběhla v období od 1. října do 30. listopadu 2016 za plného provozu, což bylo velice náročné. Slavnostní otevření nově zrekonstruovaného nádvoří se uskuteční 12. dubna od 10 hodin

Začátkem roku byla provedena demolice domu čp. 137 v Lindnerově ulici

V prosinci byla ve Spolkovém domě otevřena hernička pro děti

Během zimy bylo zrenovováno dětské oddělení ve zdravotním středisku

Předseda MO ČRS Rožďalovice Bohuslav Burian upozornil na špatný stav manipulačního tělesa jezu na Mrlině. Město nechalo v součinnosti s Povodím Labe vypracovat odbornou firmou posudek, který jeho havarijný stav potvrdil. Odbor životního prostředí MěÚ Nymburk rozhodl dne 15. února 2017 o nápravném opatření „v souladu s § 110, odst. 1 vodního zákona, spočívající v uvedení válcového jezu do neškodného stavu“. Předběžné náklady na rekonstrukci celého systému jsou odhadnuty na 3–5 milionů Kč. Město se pokusí nalézt vhodný dotační titul, který by pokryl co největší náklady případné opravy

Slovo ředitele Základní školy a Mateřské školy G. A. Lindnera Rožďalovice

Vážené čtenářky a vážení čtenáři Rožďalovicka, vnímám, že skončila série nej-různějších kontrol, které měly za úkol prověřit téměř vše, co se týká života školy. Bylo to náročné období. Začali jsme v září 2016 auditem hospodaření, které řešil kontrolní tým auditorské firmy ATLAS AUDIT, s. r. o., a skončili začátkem března 2017 komplexním šetřením provedeným kontrolním týmem České školní inspekce, který byl vyslán z Pardubického kraje. Blíží informace o všech provedených kontrolách budou obsaženy ve Výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 2016/2017 nebo je zájemcům na vyžádání předložíme. Obecně si dovoluji konstatovat, že jsme ve všech obstáli a že se za svoji práci nemusíme stydět, k čemuž je třeba dodat, že v tuto chvíli nemáme z poslední kontroly písemnou zprávu.

Osobně jsem si nastavil, že nechci rožďalovické škole škodit, štvát lidi proti ní a že se nehodlám snížit na úroveň některých mých oponentů. A trochu neskromně si myslím, že se mi to stále daří dodržovat. Nyní pocítuji, že nastala doba, kdy mým odchodem škola

neuškodím a že je třeba se domluvit na postupu, aby zřizovatel mohl naplno realizovat své záměry. Proto jsem nabídl panu starostovi i dalším zastupitelům, že pokud jsou přesvědčeni o tom, že škole bude bez mého působení v pozici ředitele lépe, pak že nabízím svoji rezignaci, aby škola mohla mít co nejdříve nového ředitele.

Svoji nabídku odstoupit z pozice ředitele školy jsem sdělil i svým spolupracovníkům. Již pro mě skončila doba, kdy jsem se snažil lidem kolem sebe dokazovat, že jsem schopným ředitelem školy a že se škola posouvá vpřed. Nyní to již nikomu dokazovat nechci a ani nebudu. Je to pro mě uvolňující pocit, který dal nové možnosti nejen mně, ale zejména lidem kolem mě. A musím se přiznat, že je pro mě v tuto chvíli nesnadné plánovat odchod z kolektivu, který se postupně dává dohromady a který ukazuje svůj potenciál. Proto stále vnímám možnost pokračování ve své práci, ale hodně důležité a limitní jsou plány a záměry zřizovatele.

Ubezpečuji Vás, že ve škole usilovně pracujeme na týmové i individuální podpoře každého žáka naší školy. Je

pro nás důležité, aby o naši podporu žáci stáli a aby důvěřovali tomu, že jednáme v jejich zájmu. A opravdu to je práce náročná a bohužel ne vždy jsme úspěšní. Proto nás vždy potěší dosažení jakéhokoli úspěchu. Ten prozatím poslední a výrazný nám dopřála prožít žákyně 9. třídy Sára Hamplová, které se podařilo obhájit první místo v okresním kole dějepisné olympiády.

Několik týdnů jsme komunikovali o našich záměrech do budoucna, posoudili své možnosti i příležitosti a do konce března hodláme podat žádost o dotaci z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. V případě jejího schválení plánujeme počátek realizace dvouletého projektu od 1. srpna 2017.

Rád bych popřál všem našim žákům, kteří se chystají na přijímací zkoušky na střední školy, aby v nich dokázali ukázat vše, co v nich je, aby v nich byli úspěšní a aby se v budoucnu potvrdilo, že si vybrali správně.

*S přáním radosti z pozvolna se
probouzející přírody
Mgr. Roman Kotlář,
ředitel školy*

Termín zápisu do 1. ročníku ZŠ je stanoven na sobotu 8. dubna (náhradní termín je v úterý 18. dubna), 10. května do MŠ.

Sára je znovu jednička!

Den 17. ledna se v DDM Nymburk uskutečnilo okresní kolo dějepisné olympiády na téma Marie Terezie – žena, matka, panovnice aneb Habsburkové 18. století.

Naši školu reprezentovali tři žáci – Nikol Zimová (8. třída), Jiří Kudroň a Sára Hamplová (9. třída), která obhájila první místo z loňského ročníku. Konkurence nebyla malá, avšak naši žáci nezklamali.

Sáře se podařilo obhájit první místo a svým výsledkem 85 bodů byla jasně nejlepší! Na výborném čtvrtém místě se umístila a taktéž se stala úspěšnou řešitelkou Nikol Zimová, která se dějepisné olympiády zúčastnila vůbec poprvé.

Jen o tři body méně než Nikol, tedy 69, získal Jiří Kudroň a skončil na místě osmém. Letošní ročník dě-

jepisné olympiády je pro naši školu více než skvělý.

Zajisté dokazuje, že naši žáci opakově patří mezi nejlepší v nym-

burském okrese a pomáhají šířit dobré jméno naší školy.

Mgr. Martina Lamprechtová

Naši žáci a dějepisná olympiáda v číslech

Školní rok 2012/2013

téma: *Od pohanských zvyků ke křesťanským tradicím*,
okresní kolo: 65 účastníků, výsledky: 40. Antonín Hofman, 41. Marie Šmelhausová, 42. Marcela Sasková

Školní rok 2013/2014

téma: *Město v proměnách času*,
okresní kolo: 21 účastníků, výsledky: 3. Antonín Hofman

Školní rok 2014/2015

téma: *Pot, slzy a naděje aneb Život je boj*,
okresní kolo: 31 účastníků, výsledky: 13. Petr Buryan

Školní rok 2015/2016

téma: *Po stopách Lucemburků aneb Za císařskou korunou*,
okresní kolo: 34 účastníků, výsledky: 1. Sára Hamplová, 15. Jiří Kudroň,
krajské kolo: 14. Sára Hamplová

Školní rok 2016/2017

téma: *Marie Terezie – žena, matka, panovnice, aneb Habsburkové 18. století*,
okresní kolo: 24 účastníků, výsledky: 1. Sára Hamplová, 4. Nikol Zímová, 8. Jiří Kudroň

Zpracovala
Mgr. Martina Lamprechtová

Základní škola v mezinárodním projektu

V letošním roce se náš přírodovědný seminář zapojil do projektu s tajuplným názvem *Tajný život města*, který připravila nevládní organizace Tereza v rámci programu Globe. Projekt ale se životem ve městě moc společného nemá. Naopak, jeho hlavním posláním je badatelská činnost nás žáků v přírodě. Naše škola je jednou z padesáti českých škol, které se do projektu zapojily.

Možná jste již slyšeli o relativně nové obrazové aplikaci PlantNet (nebo také Pl@ntNet). Tato aplikace disponuje vizualizačním programem, který rozeznává jednotlivé druhy rostlin. Stačí rostlinu vyfotografovat a systém vyhodnotí podobnost s rostlinami v databázi a nabídne určení druhu. Aplikace je vyvíjena odborníky z několika francouzských organizací a je dostupná jak v operačních systémech Android, tak iOS (viz např. quantumflux.cz/tag/plantnet).

Co nás tedy čeká? Koncem března seminář v Hradci Králové, kde se vše naučíme, a pak už fotografování částí rostlin – květů, listů, kůry stromů nebo plodů. K dispozici jsme dostali čtyři tablety, které nám při fotografické tvorbě pomohou. Kolekci snímků pak budeme posílat odborníkům do Francie, kde po nás rostliny přeuerčí a ty nej kvalitnější fotografie zařadí do databáze regionu Western Europe, ve kterém budeme pracovat.

Pokud si aplikaci PlantNet stáhnete do svého telefonu, budete se moci přesvědčit, zda se do databáze dostala i některá naše fotografie.

Máte-li rádi přírodu, tak neváhejte!

David Kubín, 9. třída

A jaké jsou první zkušenosti s aplikací PlantNet?

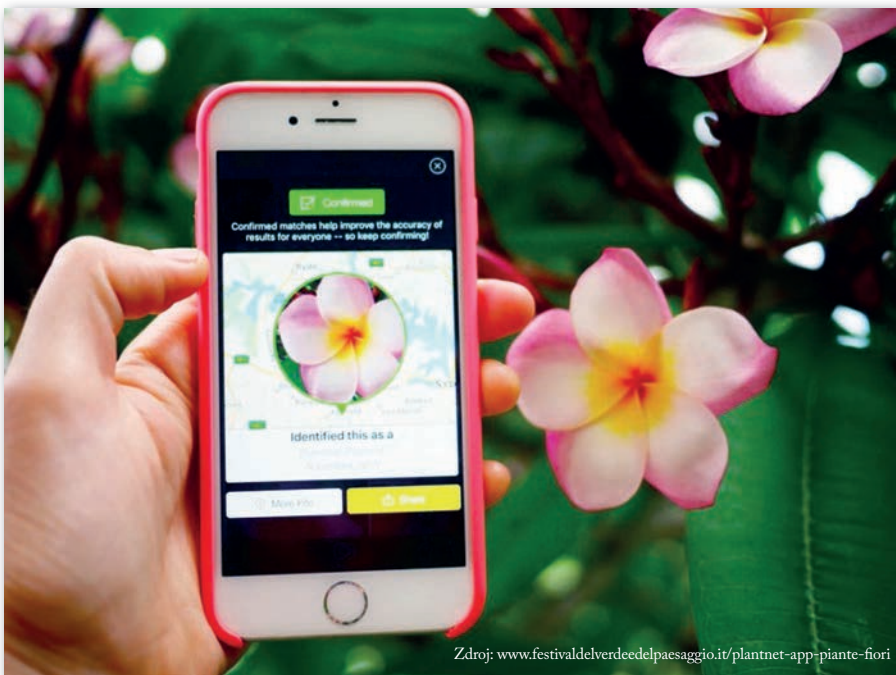
Instalace do chytrého telefonu nebo tabletu je snadná, stejně jako její provozování. Jejím hlavním nedostatkem je však zatím malá databáze rostlin – v současné době je v ní jen o něco více než 6 tisíc evropských druhů. Databáze je však průběžně doplňována a počet druhů se bude nadále zvyšovat – doufejme, že i zásluhou našich žáků.

Druhým nedostatkem je fakt, že některé druhy podle fotografie kvě-

tu (nebo jiné části rostliny) jednoduše určit nelze. K bezpečnému určení v rámci některých skupin je totiž třeba soubor znaků.

Přestože to aplikace nenabízí a ani nabízet nemůže, pro botaniky-laiky a milovníky přírody obecně je to dobrá pomůcka, která pro základní orientaci v království rostlin postačí.

Jiří Rejsek

Zdroj: www.festivaldelverdeelpaesaggio.it/plantnet-app-piante-fiori

Poslední lednový týden oslavovaly děti v mateřské škole Krtečkovy šedesátiny – společně mu uspořádaly výstavu nazvanou Krteček slaví narozeniny

I takto probíhá polytechnická výchova v mateřské škole. Dřevíčkovou dílnu si děti užívaly dne 1. února 2017. Domů si každý odnesl vlastnoručně vyrobené autíčko

V lednu a v únoru navštívily děti z MŠ seniory v Domově a společně si vytvořili čepičky z vlny a papírové šašky

Masopust ve školce

Byl únor, měsíc masopustu. Společně jsme se na tyto dny těšili a připravovali. Děti se seznámily s tím, co vlastně masopust je, proč se slaví a také jaké lidové obyčeje a zvyky se dodržují. V jednotlivých třídách jsme zpívali písničky *To je zlaté posvícení*, *Kalamajka*, říkali si básničky *Masopustní veselice*, *Karneval*, vyráběli jsme si masky, škrabošky, hady, korunky z papíru a chrastítka. Soutěžili jsme a tančili. Téma bylo zakončeno maskárním průvodem městem, kde se děti předvedly písničkami a říkadly za doprovodu vlastnoručně vyrobených hudebních nástrojčků.

Z očí všech zúčastněných zářila radost a spokojenost. Všem rodičům děkujeme, že dětem obstarali krásné kostýmy.

Lenka Pecková

Přednáška Dominika Nekolného

Mám-li se přiznat, nikdy jsem si nemyslela, že se zúčastním nějaké protidrogové přednášky. A ani ve snu by mě vlastně nenapadlo, že taková přednáška může být zábavná.

Z mého mylného přesvědčení mě dne 21. února vyvedl Dominik Nekolný – mistr světa v BMX. Na první pohled mě na Dominikovi zaujal jeho vzhled, asi jako všechny ostatní, kteří se jeho přednášky zúčastnili – byl od hlavy až k patě potetovaný.

Přednáška byla rozdělena na dvě části, na protidrogovou a na motivační část. Celkově rozebral několik bodů. Např. to, že život bez drog může být zábavný a záživný, dále nám vysvětlil význam filozofie „Straight edge“ a na konec nám prozradil, jak říct drogám ne. Ve druhé části Dominik vyprávěl, jak se vlastně dostal k BMX a vše kolem toho. Mezi tím, jak vyprávěl, se nás různě ptal, třeba na to, co bychom v životě chtěli dokázat a jaké máme sny. V průběhu přednášky předváděl různé triky na svém kole. Ke konci jsme Dominikovi mohli položit jakoukoliv otázku, která nás zajímala. Na konci povídání za ním většina z nás přišla s přáním, jestli bychom se s ním mohli vyfotit, případně od něj dostat podpis.

Pokud jde o můj názor, od přednášky jsem čekala úplně něco jiného. Dominik byl velmi sympatický, dokázal s námi mluvit, zapojit nás do přednášky. Líbilo se mi, jakým stylem mluvil, což znamená, že nemluvil nudně, pomalu, nebo nějak podobně, ale

mluvil smysluplně a tak, aby nám to bylo bližší. Zaujalo mě to, co na tomto sportu miluje, tedy jeho náročnost. Doufám, že ještě někdy budu moci nějakou podobnou přednášku vidět.

Nicole Součková, 7. třída

Autorka s Dominikem Nekolným

Veselá básnička

V úterý 7. března proběhlo v obřadní síni městského úřadu školní kolo 16. ročníku recitační soutěže Veselá básnička. Přihlásilo se 49 dětí a žáků. Vystoupení recitátorů hodnotily celkem dvě poroty, žakovská a porota dospělých. Žáci soutěžili po ročnících v pěti kategoriích a šestou ka-

tegorií tvořily děti z MŠ. V každé kategorii byli vyhlášeni a oceněni tři nejlepší recitátoři. Odborná porota měla navíc ještě jeden úkol. Vybrat celkem 12 žáků, kteří nás hned druhý den reprezentovali v meziškolním kole. V něm se utkalo celkem 45 dětí ze čtyř škol. Kromě našich to byli recitátoři z Kopidlna, z Dy-

mokur a z Křince. Výkony soutěžících byly velmi vyrovnané a nebylo snadné vybrat ty nejlepší.

Blahopřejeme všem, kteří se umístili (viz foto) a ostatním děkujeme za úsilí a píli, kterou vynaložili při přípravě na soutěž.

Mgr. Markéta Drobečková

MŠ: Emma Šebelová, František Hron a Matěj Žďánský

2. třída: Barbora Nováková (na snímku vpravo)

4. třída: Vilemína Krombholz (uprostřed)

5. třída: Miloslav Mráček (první zleva)

Účastníci školního kola. V meziškolním kole se umístil žák 3. třídy Vincent Jedlička (druhý zprava)

Gauguinovy dřevořezy a zakladatelé Hollaru – výstava v Muzeu klasického knihařství

Co může mít společného soubor 12 dřevořezů vytvořených na Tahiti světoznámým malířem Paulem Gauguinem se stoletým výročním založením Sdružení českých umělců grafiků Hollar? To se dozvíte na nové výstavě v Muzeu klasického knihařství v Rožďalovicích. Muzeum vzniklo v původní dílně a domě uměleckého knihaře Jendy Rajmana, který zde působil do poloviny 60. let minulého století.

ních dřev ručně vytiskl František Kobliha. Jenda Rajman podle přání dárce tuto kolekci jednotně zapaspartoval a vložil do obalu z hrubého papíru. Také mu co nejzdvořileji poděkoval dopisem, v němž se ale zároveň přiznal, že pro toto umění nemá velké pochopení. Nález i cesta Gauguinových štočků z Tahiti až do Prahy jsou přitom zajímavým příběhem, porizování jejich otisků je pak spojené právě s lidmi působícími

1937. Po Štefánikově tragické smrti se desky dostaly s jeho pozůstalostí do Prahy a v současné době jsou uloženy v Národní galerii. Po Šimonovi z těchto dřevěných štočků tiskl v meziválečném období grafik František Kobliha, potřeť po jejich konzervaci v roce 1961 Jánuš Kubíček.

Kromě samotných grafických listů a jejich příběhu jsou na výstavě představeny i knihy umělecky svázané Jendou Rajmanem, ilustrované zakládajícími umělci Hollaru. Patřili k nim ještě například V. H. Brunner, Antonín Majer, Max Švabinský nebo Karel Vik. Výstava probíhá od 1. března do 31. května.

Jako doprovodný program výstavy muzeum pořádá tvořivé dílny zaměřené na jednoduché grafické tisky na papíry, kterými si účastníci následně potáhnou desky vlastnoručně svázaného zápisníku. Proběhnou v termínech 18. března a 13. května od 10 hod. Na tyto dílny je třeba se předem přihlásit. Skupiny 4–8 lidí si mohou jiný vhodný termín dohodnout individuálně. Podrobnosti lze získat též na www.rajman.cz.

Eugenie Hančarová

Kontakty: Ing. Pavel Hančar
tel.: 604 241 049, 603 226 632
mail: dilna@rajman.cz

Paul Gauguin: *Tě arii vahine / Žena z královského rodu*

Letos oslavujeme 100 let od vzniku Sdružení českých umělců grafiků Hollar a také si připomínáme významná životní výročí některých jeho zakladatelů. Uběhlo 140 let od narození prvního předsedy spolku Hollar, světově uznávaného grafika a malíře Pavla Františka Šimona (1877–1942) a od narození významného grafika Františka Koblihy (1877–1962). Malíř a grafik Arno Nauman (1887–1959) se narodil před 130 lety, nadšený bibliofil a redaktor sborníku *Hollar* Arthur Novák zemřel právě před 60 lety (1876–1957).

S nimi všemi se umělecký knihař Jenda Rajman znal, s některými přátelil a pracoval s nimi na návrzích knižních obálek a vazeb. Zůstala mu po nich řada památek a darů – společných fotografií, kreseb nebo grafických listů. K nejzajímavějším patří soubor tisků z originálních dřevořezů Paula Gauguina.

V roce 1945 obdržel Jenda Rajman od svého přítele Arthura Nováka zvláštní dar. Jednalo se o kolekci otisků Gauguinových dřevořezů, kterou někdy v době před 2. světovou válkou z původ-

ve sdružení Hollar v dobách jeho vzniku. Bylo to tak: T. F. Šimon žil počátkem 20. století v Paříži, kde vznikla komunita českých umělců, do níž přijali i slovenského vědce a diplomata, zároveň generála francouzské armády Milana Rastislava Štefánika (1880–1919). Ten byl astronomem a na svých cestách sbíral nejrůznější zajímavé předměty. Když jeho přátelé zjistili, že v letech 1910–1911 bude cestovat na Tahiti, kde má stavět observatoř, prosili ho, aby tam hledal stopy po pobytu známého francouzského malíře Paula Gauguina. Štefánikovi se opravdu podařilo u chatrce jedné domorodé ženy objevit v plotě zastrčených několik desek s Gauguinovými řezbami.

V Paříži pak M. R. Štefánik požádal T. F. Šimona, aby vyhotovil otisky z nalezených desek, ten však nejprve musel provést jejich očištění a opravy. Ironií osudu bylo, že když zanedlouho Štefánik potřeboval peníze, nikdo od něj nechtěl tyto dřevořezy koupit. Jeho cestu na Tahiti i další osudy nálezu popsal T. F. Šimon ve sborníku *Hollar* z roku

Paul Gauguin: *Jeune fille agenouillée / Klečící dívka (detail)*

Následující řádky nás dovedou do Rožďalovic roku 1917. Vzhledem k stále pokračující válce se doba před sto lety odehrávala především ve znamení nedostatku a chudoby. Kronikáři František Havlík a Josef Havelka v rožďalovické kronice k tomuto roku zpětně na počátku 30. let zaznamenali...

NEDOSTATEK UHLÍ A PALIVA

V měsíci únoru nastal v celé zemi nedostatek uhlí a paliva. Musilo se dnem 10. února také na školách zdejších vyučování zastavit a dnem 26. února začalo se opět vyučovati, když se podařilo uhlí opět zaopatřit.

ŠUK JOSEF ZE ŽITOVLC – ÚRAZ

Dne 22. března zraněn byl ve zdejším cukrovaru smrtelně dělník Josef Šuk ze Žitovic, sesypavši se vrstvou cukru a téhož dne zemřel.

SHLUKNUTÍ LIDU PŘI PŘÍDĚLU KUŘIVA

Dne 30. dubna při rozdělování tabáku, který prodával se jen kuřákům na lístky, shluklo se před trafikou asi 100 osob, které se násilím domáhaly přídělů kuřiva, takže musily býti strážníkem k pořádku donuceny.

PŘELET VZDUCHOLODI ZEPPELIN

Dne 4. května o 11. hodině dopolední přeletěla přes Rožďalovice od východu k západu německá vzducholod' Zeppelin.

UČITEL JOSEF VAŇÁTKO ZEMŘEL

Dne 8. května o 11. hodině dopoledne zemřel po tříleté těžké nemoci (Brightově nemoci, tj. cukrovce) učitel měšťanské školy Josef Vaňátko. Při zdejší škole měšťanské působil od 1. září 1897, tj. od vzniku měšťanské školy v Rožďalovicích, až do května 1914, kdy pro vzrůstající se chorobu dostalo se mu dovolené, z níž se více do školní práce již nevrátil. Byl učitelem velmi dobrým a přísným. V roce 1900 založena zde byla jeho úsilím živnostensko-pokračovací škola, jejímž správcem byl pak jmenován. Mrtvola jeho převezena dne 11. května k žádosti jeho do Žitavy v Sasku, kde byla zpopelněna.

Rožďalovice před sto lety

ŠESTÁ RAKOUSKÁ VÁLEČNÁ PŮJČKA

Na základě nařízení vypsána na dobu od 10. května do 22. června šestá rakouská válečná půjčka. Zase to prováděli členové učitelského sboru. Úpsáno v Rožďalovicích od jednotlivců 20000 K, v Zámostí 4150 K. Kromě toho obec Rožďalovice 10000 K a Občanská záložna 40000 K.

KAPESNÍKOVÝ DEN – SBÍRKA PENĚZ A VLNY

Pomocná akce válečné péče uspořádala v dohodě s válečnou pomocnou úřadovnou c. k. ministerstva vnitra dne 30. června v celém Rakousku peněžní sbírku a sbírku zbytků bavlny a plátna pod názvem „Kapesníkový den“. Sbírkou provést měly obecní úřady za pomoci místních komitétů. Zdejší obecní úřad postoupil provedení to zdejší škole, jež pomocí žactva dne 30. června sbírku tu vykonala. Vynesla na penězích 68 K a 5 kg látek lněných a bavlněných, jež odvedeny Válečnému úřadu c. k. ministerstva vnitra ve Vídni.

ŠETŘENÍ O VŠECH OSEVNÍCH PLOCHÁCH

C. k. úřad pro výživu lidu nařídil, aby koncem měsíce června provedeno bylo šetření o všech plochách osevu. Ve všech obcích zřízeny vyšetřovací komise, do nichž c. k. okresním hejtmanstvím jmenováni byli ponejvíce učitelé vyšetřujícími komisary, kteří rozsáhlou práci tu v době 14 dnů vykonali, tj. podrobný katastr všech ploch osevních s archy popisnými každého držitele pozemků a přehled.

DRAHOTA ŽIVOTNÍCH POTŘEB

V důsledku tříletého trvání války stoupla cena životních potřeb přede žněmi 1917 do závratné výše. Mnohé ze životních potřeb nebylo možno vůbec dostat. Platilo se 1 kg másla 20–24 K, vejce 50–60 h, 1 kg mouky pšeničné pod rukou 8–20 K, slepice 24 K, kuře 14 K, litr mléka 40 h, kg medu 20–24 K, pánská pérka 100 K, dámská obuv 80 K, kalhoty štruskové 24 K, oblek pánský 200–280 K, z látek daleko chatrnějších než před válkou. O chléb byla velká nouze a v městech používali lidé i lebedu, je-

jíž 1 kg platil se 40 h, kg třešní platil se zde 2 K. Nařízené ceny maximální před zdražením nechránily a také nebyly dodržovány. Žel, že v době všeobecné nouze o potraviny, kořistili mnozí rolníci a zemědělci z bídy a nedostatku druhých a žádali neslýchané ceny za zemědělské výrobky, s nimiž pravá lichva se provozovala.

KRÁDEŽE NA POLÍCH I V PŘÍBYTČÍCH

V době všeobecné nouze o potraviny přibývalo přede žněmi četných krádeží jak na poli, tak v příbytcích.

VYZNAMENÁNÍ STAROSTY ANTONÍNA TICHÉHO

Jeho veličenstvo císař a král Karel I. udělil Antonínu Tichému, starostovi zdejšího města, válečný kříž III. třídy za občanské zásluhy. Vyznamenání toto odevzdal v sobotu dne 4. srpna o 4. hodině odpolední Dr. Pecka, c. k. místodržitelský rada v Jičíně, vyznamenanému za přítomnosti četných pozvaných hostů při zvláštní slavnosti, jež se vykonala v příměstí zdejší školní budovy ve vyzdobené k tomu první třídě obecné školy zdejší.

SHLUKNUTÍ LIDU PŘI PRODEJI KUŘIVA

Dne 7. srpna byl při prodeji tabáku v obou prodejnách takový nával lidu, že musil strážník opět zakročiti a porádek zjednat.

VYSTĚHOVÁNÍ LAZARETU ZE ŠKOLY

Ke konci měsíce srpna vystěhoval se k naléhání školních úřadů z budovy školní lazaret a budova vrácena po třech letech opět vlastnímu účelu. Ostatní dva lazarety zůstaly však nadále v činnosti.

SBÍRÁNÍ ŽALUDŮ LESNÍCH

Tento rok sbírány v lesích a prodávány žaludy, které se mlely a rozemleté k požívání jako mouka upotřebovány. Za 1 kg platilo se 40 h.

PRAVIDELNÉ VYUČOVÁNÍ NA DÍVČÍ ŠKOLE

Na základě intervencí ředitele školy Josefa Egerta a podané žádosti zrušen v budově školy dívčí tři roky trvající vojenský lazaret a přeložen do hostince „Vinárny“ a zavedeno po

třech letech na školách zdejších opět pravidelné vyučování.

SBĚR LISTÍ A OSTRUŽNÍKU A JAHODNÍKU

V měsíci září a říjnu sbírali třikrát žáci školy měšťanské za vedení učitelského sboru listí ostružníku a jahodníku na čaj pro vojíny v poli. Usušeno celkem 20 kg listí. Rovněž sbírány šípky, kaštiny a žaludy pro účel aprovisace místní.

SBÍRKA PRÁDLA PRO VOJÍNY V POLI

Dne 17. října na vyzvání ministerstva války vykonána žactvem školy měšťanské a obecné sbírka prádla pro vojíny v poli. Vynesla ve školní obci 47 kg ústřížků látek a zbytků oděvů.

SBÍRKA PENĚZ NA VÁLEČNÉ SIROTKY

Dne 21. října vykonána po přání rakouského vojenského a vdovského i sirotčího fondu žactvem škol za vedení učitelského sboru sbírka ve prospěch válečných sirotek a všeobecné péče o mládež. Vynesla 92 K 89 h.

DRAHOTA ŽIVOTNÍCH POTŘEB

V důsledku třetí rok již trvající války a vzrůstající se lichvy s potravinami a všemi potřebami životními byla v měsíci říjnu cena některých následující: 1 kg mouky „0“ 1,24 K (úřední maximální cena), 1 kg másla 34 K, 1 vejce 60 h, 1 kg tvarohu 6 K, litr mléka

40–50 h, maso vepřové 1 kg 14 K, hovězí 8 K za 1 kg. Uhlí a petrolej nebyly k dostání. Na lístky prodávaly se petrolej, svíčky, cukr. Obilí, ač mělo ceny maximální – pšenice a žito 40 K, ječmen 37 K, oves 36 K, prodávaly se pod rukou pšenice a žito 80 až do 300 K za 100 kg. Brambory 50–60 K za 1 q, řepa cukrovka 20 K za 1 q. Střevíce od 120 K, metr látky vlněné na mužský oděv od 130 K, metr plátina neb širinku 15–20 K, cívka (1000 m) černých nití 30–40 K, bílých 20–25 K.

SEDMÁ VÁLEČNÁ PŮJČKA

Ke krytí válečných výdajů vypsána byla ode dne 5. listopadu do 15. prosince sedmá válečná půjčka. Upsalo se v Rožďalovicích a v Zámostí 50 000 K.

ZREKVÍROVÁNÍ ZVONŮ

Dne 29. listopadu zrekvírován byl ve zdejším kostele vojenskou správou z Litoměřic zvon umíráček v průměru 42 cm ve váze 42,5 kg pro válečné účely. Náhradou zapláceno patronátnímu úřadu za zrekvírovaný zvon 170 K. Aby mohla býti zvoněna poslední hodinka zemřelým osadníkům, přenesen na věž chrámu zvonek ze hřbitovní kaple.

DRAHOTA ŽIVOTNÍCH POTŘEB

Koncem roku byla cena některých životních potřeb takto: 1 kg pšenič-

né mouky „0“ za 1,28 K (maximální cena) pod rukou prodáván 1 kg mouky mlynářů za 10 K, 1 kg másla 40 K, sádla 50 K, 1 vejce 70 h, 1 kg tvarohu 8 K, 1 litr mléka za 1 K. Byl téhož v nedostatku krmiva však nedostatek, 1 kg vepřového masa 24 K, hovězího masa 7,20 K, husa krmená dle váhy za 1 kg po 20 K, šněrovací střevíce pánské od 200–300 K, mužský oděv 800–1000 K. Ve všem citelný nedostatek a lichva, zejména s potravinami neslýchaná. V měsíci lednu 1918 snížena výměra týdenní dávky mouky pro osobu na 250 gr., cukru na měsíc na 75 dkg.

VÁLEČNÍ UPRCHLÍCI A ZAJATCI – PŘÍJEZD A ODJEZD

Po celý rok přijížděli do Rožďalovic váleční uprchlíci. Dále přijížděli na polní práce a do cukrovaru na kampaň váleční zajatci a zase odjížděli.

REKVISICE

Byly stále časté rekvisice obilí, dobytka, brambor a některých zemědělských produktů.

POČET NAROZENÝCH A ZEMŘELÝCH OSOB

V roce 1917 narodilo se zde 14 dětí a zemřelo 37 osob. Oddavky (sňatky) byly čtyři.

Připravila Marcela Ešnerová

Kostelní ulice kolem roku 1917 (archiv Pavla Hančara)

Koupě rožďalovického zámku kongregací Milosrdných sester sv. Karla Boromejského

Dne 18. dubna 1923 zemřel ve Vídni ve věku 43 let JUDr. Bedřich Lobkowicz. Podle listiny „Pozůstalost po JUDr. Bedřichu Lobkowiczovi“ stal se majitelem zdejšího panství jeho nezletilý syn Jiří Kristián Lobkowicz.

Kronika (1930) – Nový majitel zdejšího velkostatku – Dne 1. června koupila firma Rolnické akciové podniky, cukrovar a mlýn v Rožďalovicích od Jiřího Lobkowicze velkostatek Rožďalovice (dvory Rožďalovice, Záměstí, Hasina a Pojedy) smlouvou tržebnou bez prostřednictví Státního pozemkového úřadu, ježto byl velkostatek již v roce 1930 propuštěn ze záboru. Cena kupní činila 3 454 000 Kč. Tím přešel velkostatek ve vlastnictví Rolnických akciových podniků. Od nepaměti vlastnila jej šlechta.

Ze zápisků slečny Marie Veselé – V květnu se začalo povídat, že kníže Jiří Lobkowicz prodává panství. Nikdo tomu nechtěl věřit, ale novinka se brzy potvrdila. Dne 15. června 1930 převzal panství rožďalovický cukrovar družstevní. Cukrovar koupilo družstvo již 1. 6. 1919 od zemřelého otce, knížete Bedřicha Lobkowice. Brzy se začalo nahlížet, že dlouho nepůjde. Cukrovar se stálou stavbou zadlužil, cukrovka se platila draho, ale cukr neměl odbytu ani při nízkých cenách. V roce 1929 přestalo v republice vařit 43 cukrovarů. Stejný osud měl stihnout i náš cukrovar. Ale v roce 1930 se stal ministrem zemědělství bývalý poslanec za zdejší venkov a předseda rolnických družstev na Jičínsku Václav Bradáč, rolník ze Židovic. Ten se zaručil svým jménem za cukrovar. Když viděl, jak se věci s cukrovarem vyvíjejí, požádal zemský pozemkový úřad o subvenci, která měla cukrovar sanovat, poukázav na to, že zde není jiného podniku pro pracující lid. V tom roce bylo všude i v pozemkovém úřadě málo peněz. Pan ministr si věděl rady, pomohl knížeti Fürstenberkovi, který vlastnil panství v Zábřehu na Moravě. Zámek krásný, lesní plocha velká, ale pole na úrodu chudá. Vyměníme Zábřeh za Rožďalovice. Kníže se bránil, Rožďalovice měla knížecí rodina Lobkowiczova ráda, ráda zde prodlévala a lidem prokazovala mnohá dobrodiní. Zvláště staří občané s láskou vzpomínali na kněžnu Helenu jako na světici. Přes všechny protesty pan minis-

tr zvítězil a kníže vida nezbytí, výměnu přijal. Vše bylo ze zámku odvezeno (mnoho památných věcí). Lidé to nemohli pochopit. Cukrovaru bylo ale pomůže-no! Cukrovar se stal patronátním pánem zdejšího kostela, hospodářský centrální úřad přenesen do cukrovaru. Zámek byl na prodej.

Ze zápisků slečny Veselé se dozvídáme, že prodej rožďalovického panství

Zámek osířel a stál pustý a prázdný několik roků. Zatím v klášterní nemocnici rok od roku nemocných přibývalo.

Místnosti v domě již nestačily, nemocní byli umístěni na chodbách a v kůlně. Myslelo se na přístavbu nemocnice, ale finanční prostředky nedovolovaly pustiti se do takového podniku. A přec tolik ubohých, opuštěných a nemocných prosilo úpěnlivě o přístřeší.

M. S. Heredina Motáčková

měl převážně politické pozadí, i když se o tom nikde jinde nepíše. Snad proto, že právě tato léta byla do kroniky dopisována později a slečna Veselá zapisovala události průběžně, jak se přihodily.

Jediná zmínka v **kronice z roku 1932** – Ačkoli 1. června 1930 zdejší velkostatek byl prodán novému majiteli z volné ruky, snad přece jen poslední jeho majitel z rodu Lobkowiczova asi nerad se s ním loučil – a je domněnka, že byl na něho v té věci učiněn jistý nátlak od směrodatných činitelů.

Archiv boromejek – ze zápisků rožďalovické komunity – Když poslední majitel zámku z rodu Lobkowiczů, kníže Jiří Kristián Lobkowicz, nabyl plnoletosti, prodal celé panství akciovému podniku, a to Rolnickému družstevnímu podniku.

Vedení Rolnických akciových podniků nabídlo v roce 1931 prázdný zámek Kongregaci milosrdných sester sv. Karla Boromejského jako další objekt k jejich charitativní činnosti. Tuto nabídku podporovala zdejší představená M. S. Heredina Motáčková.

Archiv boromejek – ze zápisků rožďalovické komunity – Nejprve tato nabídka nebrala se v Praze vážně. Ale konečně přece došlo k vyjednávání. Tehdejší generální představená, M. S. Gonzaga Weisová, zajímala se o zámek již proto, že to bývalo sídlo tak svatých duší, jako byla kněžna Helena a její šlechtý bratr J. František z Lobkowiczů.

Kronika (1934) – Mateřinec nemocnice Milosrdných sester koupil v roce 1934 od Rolnických akciových podniků a cuk-

rovaru v Rožďalovicích zdejší zámek za účelem rozšíření svoji dosavadní nemocnice, která k přijmutí hlásících se pacientů pro nedostatek místa již nepostačuje. K zakoupené budově zámku přináležel též park pod zámkem směrem k Podolí, zvaný „Škarpy“. V nejbližší době hodlají Milosrdné sestry zakoupený zámek upravit na nemocnici.

Po vystěhování nábytku a veškerého inventáře zůstal zámek opuštěný a jeho údržba nebyla žádná. Místnosti nebyly větrané a ani o zahradu a nádvoří se nikdo nestaral. Po uskutečnění koupě začaly boromejky okamžitě s přípravami na opravu a úpravu zámku. Aby zámek mohl sloužit svému poslání – jako nemocnice, bylo rozhodnuto o kompletní vnitřní úpravě. Jižní křídlo muselo být staženo spornami, musely být probourány některé stěny pro vsazení dveří a oken. V obou poschodích byly doplněny a posunuty traverzy a stropy znovu vybetonovány. Veškeré tyto akce se prováděly s maximálním ohledem a možností zachování původních maleb. Před zahájením těchto prací pořídily boromejky kompletní fotografickou dokumentaci všech místností. Fotografie jsou součástí archivu boromejek v Praze. Škoda, že velká část těchto maleb byla po převzetí zámku státem zničena. Oprava zámku si vyžádala daleko větší náklady, než se zprvu předpokládalo.

M. S. Silvestrina Šimová

Archiv boromejek – ze zápisků rožďalovické komunity – Přes to, že představená S. M. Heredina Motáčkova se velmi se sestrami uskromňovala, aby se mohlo finančně přispěti, přece hlavní náklad spočíval na kongregaci samé. Ta to činila ovšem ráda, vědoma si svého úkolu pomáhat chudým a nuzným. Ctihodná sestra, generální vikářka Silvestrina Šimová, která velmi

podporovala svými přímluvami koupi zámku, převzala na sebe úkol starati se o vnitřní i zevní úpravu zámku.

Péče o chudé, nemocné a opuštěné, převážně staré lidi získala boromejkám velký počet příznivců, kteří tuto činnost podporovali, a to nejen ideově, ale také finančně a potřebnými službami.

Archiv boromejek – ze zápisků rožďalovické komunity – Mezi první dobrodince koupeného zámku patří slečna Eliška Příbylová, dlouholetá telefonistka v okresní nemocnici na Kladně. Přispěla větším obnosem ke koupi zámku, nechala zřídit železný plot kolem zámecké zahrady, obstarala laciný nákup železa, potřebného k opravě zámku a dosud nezištně i při svém stáří obstarává zde telefonní službu.

Postupně, jak pokračovala rekonstrukce objektu, byli do opravených částí ihned umísťováni nemocní. V roce 1937 byla přestavba zámku dokončena. Přestavba zámku pro účely nemocnice stála 2 000 000 Kč. V té době v rožďalovické komunitě pracovalo čtrnáct Milosrdných sester řádu sv. Karla Boromejského.

Z dostupných materiálů zpracoval Rudolf Valeš

Mezi první dobrodince koupeného zámku patřila slečna Eliška Příbylová

Kdo byl Jiří Kristián Lobkowicz?

Aristokrat, automobilový závodník, sportovní veslař a člověk Jiří Kristián Lobkowicz se narodil 22. února 1907 Josefíně Lobkowiczové, rozené Thun-Hohensteinové. Byl příslušníkem mělnicko-hořínsko-rožďalovické větve rodu Lobkowiczů a po smrti otce Bedřicha v roce 1923 i dědicem majetku této větve. Jiří Kristián Lobkowicz by se skvěle vyjímal ve filmu pro pamětníky. Vždy elegantně oblečen mohl směle konkurovat Oldřichu Novému v boji o přízeň některé krasavice stříbrného plátna třicátých let. Byl posledním majitelem rožďalovického panství, které musel nedobrovolně prodat.

Jiří Kristián náležel do generace závodníků, jako byl Bruno Sojka a nerozlučnou dvojici tvořil se Zdeňkem Pohlem. Podobně jako Zdeněk Pohl začínal mladý Lobkowicz s motocykly. Park Hořínského zámku spolu křižovali závratnou rychlostí. Podobně jako řada jeho předchůdců startoval pod pseudonymem, aby neznepokojoval nejbližší příbuzné a neznevážil rodové jméno. Zapisoval se do startovních listin pod krycím jménem jako Hýta, Zdeněk Pohl jako Bašul.

Svůj první závod do vrchu Pšovka-Mělník jel Jiří Kristián Lobkowicz 26. srpna 1928 s vozem Austro-Daimler.

Jiří odstartoval jako blesk, avšak slibný čas vzal za své v předposlední zatáčce před cílem. Na autě mu praskl kardan. Strhl duchapřítomně řízení stranou a odstavil vůz u kraje silnice. Okamžitě vyskočil a od jednoho z diváků si vypůjčil obyčejné cestovní kolo. Za jásotu přihlížejících spurtoval do cíle. Jeho čas jej řadil hodně vysoko, byl ale za svůj kousek diskvalifikován. Závod vyhrál tehdejší dovozce značky Bugatti do Československa inženýr Gut s vozem Bugatti 37A.

Ihned po závodě si Jiří Kristián takové vozidlo objednal, ale při tréninku na závod Zbraslav-Jíloviště ho rozbil o telefonní sloup. V závodě Brno-Soběšice skončil druhý za pražským Milošem Bondym. Roku 1929 si Jiří Kristián koupil osmiválcový dvoulitrový Bugatti 35C a dojel s ním vítězně do cíle závodu Zbraslav-Jíloviště a v několika soutěžích v Rakousku. V roce 1930 se zúčastnil brněnské Masarykova okruhu vedle světových závodníků zvoucých jmen. Závod nedokončil a skončil s vážnou poruchou zapalování v boxu. V roce 1931 v brněnské Velké ceně startoval s novým osmiválcem 2.3litrovým Bugatti 51 o výkonu 180 koní. Obsadil vynikající čtvrté místo.

Povzbuzen tímto úspěchem toužil Lobkowicz být ještě rychlejší, a tak si objednal novinku firmy Bugatti, automobil Bugatti 54 s objemem 5 litrů. Tento vůz nebyl příliš vydařený a dovozce ing. Gut jej od koupě zrazoval. Jiří Kristián si nedal říct a automobil zakoupil. Na závod do Berlína ho doprovázela i jeho matka

kněžna Josefina. Startoval 22. května 1932 poprvé na berlínském okruhu AVUS. Již v prvním kole při pokusu o předjíždění byla „bugatka“ odstředivou silou vymrštnuta ze zátky, narazila na betonové hrazení, smykem se dostala do protisměru, několikrát se převrátila a pod ní

se Jiří Kristián Lobkowicz smrtelně zranil. Z trosk ho vyprostili a umírajícího odvezli ještě do nemocnice v Berlíně, kde před očima své matky skonal.

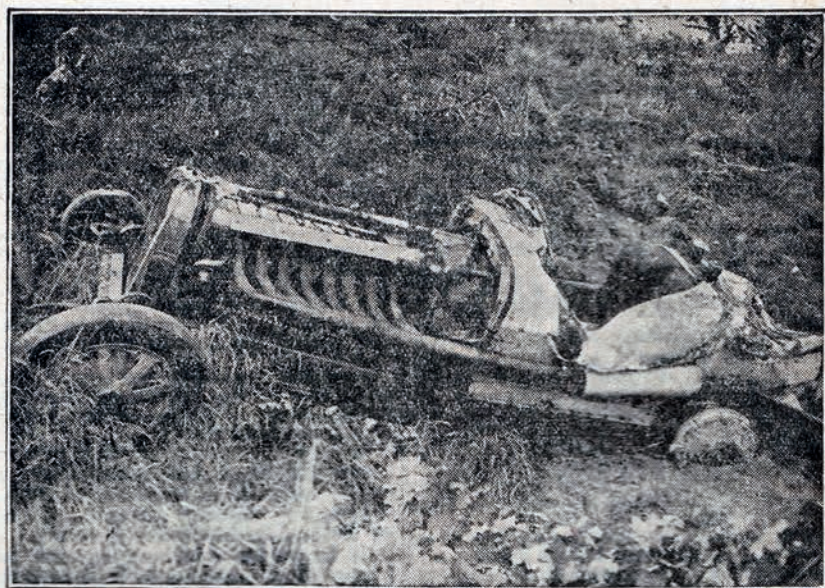
Tisíce lidí se přišly rozloučit do zámku v Hoříně s nadějným mladým závodníkem, ale také s člověkem,

u něhož mnoho spoluobčanů pozna-
lo, jaký má ryzí charakter, jaký je to vlastenec tělem i duší. Od jeho před-
časné smrti uběhne letos 85 let.

*Z dostupných materiálů
zpracoval Rudolf Valeš*

K tragickému nedělnímu skonu Jiřího K. Lobkowicze na berlínské závodní dráze.

Vyšetřování tragické smrti. — Oběť bezohlednosti berlínského soupeře Lewyho. — Co vypovídají svědkové a nejbližší účastníci. — Projev bavorského závodníka Hanse von Stucka.

Rozbitý vůz Bugatti,

na něm zahynul v Berlíně československý závodník Jiří Kristián Lobkowicz.

Nedělní tragédie na berlínské závodní dráze Avus vyvolala v celé Evropě nejvyšší a hluboké vzrušení spolu s nejpřímnější soustrastí nad tak náhlým odchodem muže, který byl nejen vynikajícím sportsmánem a naději československého automobilismu, ale i člověkem nad jiné vzácným, srdečným, upřímným. Veškeren zájem odborníků i obecnosti upjal se také k rychle zavedenému vyšetřování příčin, jak mohlo k tragedii dojít.

A tu se opravdu došlo k výsledkům přímo senačním. Ukázalo se podle všech podrobností a vyznělo ze svědeckých výpovědí účastníků, kteří startovali současně, že

tragedii zavinila krutá bezohlednost drážďanského závodníka - amatéra Lewyho, který jel po Lobkowiczově straně a těsně vedle.

Toto faktum je dnes přesně dokázáno a do-
svědčeno. Neštěstí nebylo tedy důsledkem ně-
jaké chyby nebo osudného opomenutí Lobko-
wiczova, nýbrž vinou unfair jízdy bezohledného
soupeře, který se v kritické chvíli chtěl dosta-
ti před svého soupeře a zavinil jeho strašlivý
pád.

Vyšetřování bylo v rukou berlínské bezpeč-
nostní policie a soudu. Komise vyslechla řadu
svědků a prohlédla odborně jak místo neštěstí,
tak stroj Lobkowiczův i stroje jeho sousedů.
Nehoda byla na závodní dráze včera rekon-
struována.

A zjistilo se toto:

Lobkowicz jel na své Bugatce po vnějších
okrajích trati, vedle jedoucí Lewy chtěl jej přede-
jet. Pokud šla trať rovinnou, nepodařilo se mu
to, neboť zde projíždělo na široké trati asi 13
vůzů v husté skupině. Sotva však skupina vjela
do ostré zatáčky ze závodní trati, vyrazil náhle
Lewy —

v nejužším bodě kritické smyčky —
takovým způsobem před svého sou-
seďa Lobkowicze,

že při této šílené rychlosti nutně musilo dojít
ke katastrofě.

Odborná komise uznala právě tento způsob
náhlého výpadu v úzké kličce za čin sportov-
nický unfair a naprosto bezohledný.

Lewy se také v příštím zlomku vte-
řiny octnul ve vlastní Lobkowiczově
dráze a zpečetil jeho osud.

Je to dokázáno i svědky. Vůz Lobkowiczův
vyletěl z dráhy, narazil na překážku a stalo se,
co jsme již včera vylíčili. Není vyloučeno, že
celá katastrofa

nadešla dokonce i po nárazu vozu
Lewyho na předeck vozu Lobko-
wiczova.

Tato podrobnost bude ještě vyšetřována do-
datečně. Hlavním svědkem o nesprávné jízdě
Lewyho stává se jiný říšsko-německý závodník,
Hans von Stuck, který jel rovněž ve sku-
pině Lobkowiczově a vypovídá proti svému
krajanovi s veškerou rozhodností, s přesně vy-
značenými detaily. Vyslovili se v tom smyslu
i jiní odborníci, Němec von Morgen a slavný

anglický sir Campbell. Všichni svůj názor opa-
kovali i před vyšetřujícími orgány.

O vině Lewyho píše dnes všechny berlínské li-
sty. Berlínský sportovní zpravodaj ČTK, vyhle-
dal včera několik sportovců, kteří mluvili o vě-
ci jednomyslně.

Rovněž známá československá sportovkyně
pí. Junková a pí. Pavla von Reznicek, které
se na závod dívaly, jsou téhož názoru. Obě
sportovkyně vyslovují domněnku, že Lobkowicz
viděl ukvapené počínání svého konkurenta,

chtěl mu dokonce ze sportovní zdo-
vilosti uvolnit cestu a tím dostal se
sám se svým vozem do smyku.

Wilkins se pokusí ještě jednou proniknouti k severnímu pólu ponorkou.

Nová ponorka bude zlepšena.

Z Říma: Cestovatel sir Hubert Walkins, zná-
mý svou cestou v ponorce „Nautilus“ do polár-
ních končin, se účastní kongresu oceánských
letečů, který se koná v Římě. V rozhovoru s no-
vinářem prohlásil, že ještě jednou se pokusí
dosáhnouti v podmořském člunu severního
pólu.

Jeho nový podmořský člun bude postaven
v Anglii. Při jeho stavbě bude využito zkuše-
ností, které byly učiněny na cestě s „Nautillem“.
Bude mít zvláštní lodní šrouby a zvlášť při-
způsobené opatření na lámání ledu. Rovněž
elektrické zařízení bude značně zjednodušeno
a usnadní tak vědeckou práci. Přes to závisí
úspěch výpravy na dobře organizovaných po-
větrnostních stanicích arktické oblasti.

Nehoda při přistání velko- letadla „DO X“ v Calshotu.

Ze Southamptonu: Letadlo DoX přistálo
včera odpoledne v leteckém přístavu Calshotu.
Přistání letadla bylo hladké, když však se blí-
žilo ke kotevní bři, jeden z jeho navigačních
důstojníků, který se nahnul, aby uchopil kotev-
ní lano, pozbyl rovnováhy a spadl do vody. Byl
však zachráněn. Vzedmuté vlny hnaly ještě
chvilku letadlo proti přístavní brázi, avšak v po-
sledním okamžiku jeden motor letadla nasko-
čil a dostal letadlo z nebezpečí. Dnes po 8. ho-
dině ranní DoX nastoupí další let přes Ham-
burk a mezi 4. a 6. hodinou odpolední se oče-
kává na Muggelsee.

Stát New Jersey vypsál odmě- nu 650.000 Kč za vypátrání vrahů mladého Lindbergha.

Z Trentonu: Senát státu New Jersey schvá-
lil včera zákon, kterým se slibuje odměna Kč
650.000 na vypátrání vrahů dítěte plukovníka
Lindbergha. Nyní tato předloha bude odevzdá-
na zákonodárnému shromáždění státu New
Jersey.

Knihovnická zastavení

Když se setkávám dnes s někým z Rožďalovic a začneme vzpomínat, tak mně většinou připomenou šachy a mé působení při vedení šachové mládeže. Moje osobní vzpomínky však jsou podstatně širší. Proto bych tentokrát ve svém vzpomínání obrátil pozornost čtenářů na své působení v roli knihovníka a na průnik této mé činnosti na své působení v Rožďalovicích. Nepůjde tedy o propojení jenom na místní školu, ale na veřejné aktivity spojené s knihami.

Knihy mne obklopovaly od dětství. V našem hradeckém bytě jsme jimi byli doslova obestaveni. Můj hradecký děda Emil se osobně znal s rožďalovickým knihařem Jendou Rajmanem. Z jeho vyprávění vím, že byli přátelé. Mnohokrát ho v Rožďalovicích v jeho dílně navštívil a jeho hradecká knihovna měla knihy z větší části v jeho vazbách. V dětství jsem v Hradci Králové navštěvoval hned několik knihoven současně.

Po přestěhování do Mlýnce a zrušení zdejší školy jsem zdědil funkci obecního knihovníka. Chvilí jsem se bránil, že jsem sice učitel, ale matematiky a fyziky, a proto roli prostředníka mezi čtenáři a literárními autory nebudu dost dobře zvládat. Nebylo mi to nic platné. Jedny ze svých prvních prázdnin jsem za podpory mladých knihovnic z Jičína provedl revizi knižního fondu obecní i školní knihovny. Po probírce jsem obě knihovny spojil v jednu a v září roku 1970 knihovnu otevřel ve skromných podmínkách pro veřejnost.

Tímto okamžikem pro mne začala celoživotní činnost, která byla pro můj život na venkově velmi důležitá. Mohu říci, že jsem této práci navíc nikdy nelitoval. Stal jsem se totiž nejen půjčovatelem knížek, ale i důvěrníkem svých čtenářů, kteří knihovnu navštěvovali každé pondělí večer. Vedle půjčování jsme tu vedli nekonečné hovory s čtenáři-sousedy o tom, jak ve Mlýnci žijeme, co nás zajímá a na co rádi vzpomínáme. Na popud profesionálních knihovnic z Jičína jsem po roce činnosti přihlásil knihovnu do tehdy popu-

lární soutěže: Budujeme vzornou lidovou knihovnu. Prošel s ní úspěšně všemi koly a posléze získal titul, který jsem přijímal v roce 1975 na celostátním setkání knihovníků v Prievidzi na Slovensku, jako jeden z 20 oceněných. Navíc jsem měl tu čest za všechny vyznamenané veřejně poděkovat.

A právě v tom roce, kdy jsem se dostal na vrchol svého knihovnického snažení a zvětšil knižní fond knihovny ze 700 na 5000 knih a kdy počet čtenářů překročil počet stálých obyvatel Mlýnce, nastoupil jsem také jako ředitel školy do Rožďalovic. Tehdy jsem stál před otázkou, co v této aktivitě dělat dál, když té vrcholné mety již bylo dosaženo. A v té chvíli mi pomohla inspirace městečkem Rožďalovice, jeho kulturním a lidsky příjemným prostředím. Brzy jsem se seznámil s místní knihovnicí paní Miladou Hakenovou, se kterou jsme si lidsky porozuměli. V její městské knihovně, umístěné v 1. patře „staré“ školy, jsem s ní vedl hovory o práci a plánech knihovny v malém místě. A právě tam jsme vymysle-

li spolupráci mezi místní knihovnou a školou a současně také s mojí matkou venkovskou knihovnou v Mlýnci. Začali jsme hledat společné akce, které by přinášely zájem čtenářů, zvláště těch nejmladších – dětí.

Zavedli jsme systém vzdělávání nejmenších čtenářů, jejich opakovanými návštěvami knihovny. Tam se děti učily orientaci v knižním fondu, systému řazení knih, systematickému a pravidelnému čtení. Postupně jsme systém rozšířili na všechny ročníky školy. V knihovně se konaly i některé vyučovací hodiny. A to nejen literární výchovy, ale také dějepisu či občanské výchovy. Paní Milada byla v tomto směru velmi příjemnou a kreativní spolupracovnicí a podporovatelkou našich společných nápadů.

Největší úspěch však měly besedy se spisovateli, které jsme postupně zvali do Rožďalovic. Získat je k návštěvě nebylo vůbec jednoduché. Třeba pro nás byl už problém, jak zaplatit dopravu a další náklady s návštěvou spojené. Pomohla nám v tom okresní knihovna v Nymburce, která za to, že

Beseda se spisovatelem Františkem Nepilem se konala 7. března 1980

návštěvu Rožďalovic naši hosté spojili i s návštěvou knihovny v Nymburce, veškeré výdaje ze svých zdrojů pokryla. A tak jsme v Rožďalovicích mohli postupně přivítat básničku Milenu Lukešovou, spisovatelku Helenu Šmahelovou, scenáristku Markétu Zinnerovou, spisovatelku dětských knížek Martinu Drijverovou, populárního a všestranného Františka Nepila, spisovatele dívčích románů Stanislava Rudolfa, spisovatele literatury faktu Miroslava Ivanova, básníka Jiřího Žáčka a mnohé další.

Besedě vždy předcházela delší příprava jejich účastníků. Rozhodli jsme se organizovat taková setkání mimo školu, přímo v prostorách knihovny. Velký kus práce s dětmi tu odvedla má kolegyně – učitelka českého jazyka a literatury paní Václava Vinecká, která žákům za podpory knihovnice dala přečíst knížky očekávaného autora. V hodinách literatury s nimi probírala jeho život i dílo a vybrala pak za odměnu skupinu žáků-účastníků besedy. Ti byli připraveni tak, že byli schopni hostu sami klást zasvěcené otázky.

V závěru těchto besed vždy proběhla autogramiáda, kdy přítomný host podepisoval své knížky dětem a podepsal i své knihy umístěné v knihovně. Samozřejmě že psal též vzkazy do přinesených památníků. Já jsem měl v publiku rovněž své čtenáře z mlýnecké knihovny. Součástí besedy byla návštěva Síně rodáků a po besedě následovalo občerstvení a neformální posezení s přítomným hostem. Většinou i za přítomnosti předse-
dedy MNV Josefa Šmelhause, nebo tajemníka Radka Paciny.

Z uskutečněných besed velmi rád vzpomínám na setkání se spisovatelem Františkem Nepilem. Přijal pozvání v době své největší slávy. Přivezlo ho auto Československého rozhlasu a spolu s ním přijela redaktorka s loutkou Hurvínka. Natočila při návštěvě Rožďalovic pár rozhovorů s dětmi přímo ve škole. A po besedě v knihovně též reportáž o místní knihovně pro rozhlas. Za to se nám zaplatily všechny náklady na cestu do našeho městečka.

Po přestěhování paní knihovnice Hakenové do Lysé nad Labem a je-

Hostem jedné z besed byl i básník Jiří Žáček

jím nástupu do Okresní knihovny v Nymburce převzala její funkci paní Svatava Krumpholcová. Na dobře rozjeté spolupráci se tím ale nic nezměnilo. Naopak se ještě více prohloubila a obohatila.

Vrcholnou akcí té doby byl pro nás sraz členů Klubu čtenářů Albatrosu, na který se sjeli do Rožďalovic zástupci knihoven z celého Nymburského okresu. Dopoledne byl v místním kině pro účastníky promítnut film *Na pytlácké stezce*. Po něm následoval orientační závod pro skupiny dětí z jednotlivých knihoven na Bučici, s mnoha kvízovými otázkami a úkoly. Tam již na děti čekal vzácný host, spisovatel Josef Pohl, autor scénáře dopoledne promítnutého filmu, velký milovník přírody.

Tenkrát bylo začátkem června neuvěřitelné vedro, které se násobilo táborovým ohněm pod jezem, kde se besedovalo o dětských knížkách. Spisovatel vyprávěl své příhody z přírody, které zažil také jako myslivec, přítomen byl i zástupce dětského nakladatelství Albatros z Prahy. Děti si pak k obědu opekly burty, zatímco host s místními myslivci jezdil na lodičce po rybníku a s nadšením si svým dalekohledem prohlížel přírodu s mnoha druhy ptáků. Děti i dospělí byli nadšeni z pestrého dne a všichni účastníci vysoce hodnotili program, o který se zasloužila přede-

vším místní knihovnice paní Svatava Krumpholcová. V kronice knihovny Mlýnce se toho dne objevil zápis spisovatele Pohla: Ne koruny králů, ale koruna stromu, je trofej nejvzácnější.

Rožďalovická knihovna měla i nadále velké plány. V projektu byla připravována nová knihovna, umístěná v nádherném prostředí dřevěné chaloupky v č. p. 30 na Husově ulici, kousek od náměstí. Měla tam být nejen čítárna uvnitř objektu, ale i v přírodě, v prostorách dvora. Škoda, že se projekt po „sametové revoluci“ už nerealizoval, protože se na něj nesehnaly peníze. Asi chyběla i vůle ten velkolepý projekt v nových společenských podmínkách realizovat.

Nejen já, jako knihovník, ale i moji čtenáři z Mlýnce rádi vzpomínají na akce v rožďalovické knihovně, která byla útulným prostorem k setkávání čtenářů všech věkových kategorií. Byla důstojným partnerem a pomocníkem školy nejen při vyhledávání potřebné literatury, ale i přímého vyučování v historických prostorách bývalé školy. V blízkosti duchovního centra městečka, kostela sv. Havla. Kdo tyto chvíle prožil, jen těžko na ně kdy zapomene...

Oldřich Suchoradský

Rožďalovice, škola a moje vzpomínky

Ve svých vzpomínkách už více než padesát let starých se obracím k občanům Rožďalovic, kde jsem působil jako mladý učitel na škole G. A. Lindnera.

Vážení dobří přátelé, jsou to vzpomínky velmi příjemné a musím se přiznat, že se k nim rád vracím a vždycky blahořečím všem, s kterými jsem tam přišel do styku. Při nástupu do školy jsem se podrobně seznámil jak s historií školy, tak také s historií Rožďalovic a okolí. Samotné malebné městečko je doloženo písemnou zprávou z let 1223–1226 jako dědictví Soběhrdovo ve dvou lokálních částech, jedna okolo tvrze, druhá nedaleko říčky. V počátcích je nejvíce proslavil pan Ješek z Rožďalovic, člen družiny krále Jana Lucemburského. Za jeho zásluhy se staly Rožďalovice poddanským městem – doloženo listinou. Listina však při velkém požáru v roce 1666 shořela. Později ji ale obnovili habsburští panovníci. Sám Ješek padl v roce 1346 se svým slepým králem v bitvě u Kresčaku.

V době husitské vládli zde páni z Mochova a Košíkové z Lomnice. Teprve v 15. století se stali jedinými pány Rožďalovic Křinečtí z Ronova. Ti přestavěli renesanční zámek. Jejich panství po bitvě na Bílé hoře jim bylo zkonfiskováno a zdejší panství získali Valdštejnové, a to až do roku 1760.

Jméno Rožďalovice má dvojí výklad. Jeden vychází ze slova *roždál*, což znamenalo medvěd. Z jistých zá-

znamů je doloženo, že zde medvědi žili, poslední prý byl zastřelen v lese u Tuchomi v roce 1623. Druhý výklad vychází ze slova *rozda, roždití*, znamenalo rozdělovati, prý mnohačetné rodiny se rozdělovaly a zvětšovaly počty rodů?

Dominantou města je kostel a hned vedle zámek a jeho součástí zůstává také klášter na náměstí dříve s Boro-mejkami. Podrobně celou historii vypsal z historických materiálů pan Ruda Valeš. Zařízení zámku i kláštera má sociální poslání pro staré a nemocné lidi.

Mimo to byl v Rožďalovicích velice kulturní život a vyznačoval se svou vysokou úrovní, známou široko daleko. Přiváděl sem řadu umělců, malířů zvukných jmen. Nemohu opomenout knihařskou dílnu pana Jendy Rajmana a v tradici pokračující rodinu Hančarových. Rovněž tak vernisáže v kulturním centru pokračovaly dále díky Svatavě Krumpholcové, což bych přenechal do jiné části tak krásných vzpomínek.

Všechno toto určitě ovlivňuje život a jednání občanů a posléze jejich dětí, žáků této školy. Byly to faktory, které zapůsobily silně na moje poslání učitele na takové škole. Vyučování jsem začal chápat s přesvědčením a cílevědomě a navázal vřelý a spravedlivý kontakt učitel a žák, pochopitelně jsem nezapomínal na vztah učitel a rodič, posléze veřejnost. Mám dodnes jistotu, že tento záměr fungoval velmi dobře. Jako učitel jsem měl žáky rád a pocítil jsem toto

opačně, bylo to tak a umím s odstupem času ještě více pozitivně hodnotit.

Mimo školu jsem se zapojil do kulturního života a začal pomáhat panu zástupci ředitele Josefu Vosečkovi s organizováním výstav obrazů, grafik apod. Díla výtvarníků – pana Bohuslava Knoblocha, manželů Klimovičových aj. – jsem svým starším autem přivážel z Prahy do Rožďalovic, potom pomáhal s instalací, zpravidla ve škole. Byly to akce, které měly vždy velký úspěch a ohlas. Nepřímo působily také na kulturní citění žáků školy.

Na žádost představené z kláštera jsem v zámku promítal zábavné filmy malou přenosnou promítačkou pro staré lidi. Velmi se jim promítání filmů líbilo (v tehdejší době nic podobného televizi ještě nebylo). Jejich pobyt v zámku se jim takto zpříjemnil.

Postupem času jsem si všiml také některých jiných záležitostí, mimo jiné také přecházení žáků a učitelů do staré budovy školy na obědy. V tu dobu nebyla školní kuchyně v hlavní budově, i když kvalita obědů byla velmi dobrá díky kuchařkám pí Švorcové, Novákové aj.

Aby mohla být stará škola využita k jiným účelům, bylo potřeba v krátké době přistavět nové křídlo k budově školy, což jsme jako učitelé plně podpořili. Město připravilo projekt a zpracovalo žádost o povolení přístavby. Do toho nastal velký problém, neboť v roce 1960 došlo k delimitaci okresů a krajů. Tímto Rožďalovice přecházely z okre-

Z výletu v Moravském krasu v roce 1963

su Jičín (Východočeský kraj) do okresu Nymburk (Středočeský kraj). Po dlouhých peripetiích a zpoždění se nakonec všechno vyřídilo ku prospěchu věci. Cest a vyřizování na Krajský národní výbor bylo až dost, ale úspěšných. Garanty přístavby za školu se stal ředitel Jaromír Sládek, zástupce ředitele Josef Voseček, učitel František Hazdra a já. Chuť a nadšení bylo značné. Míchačku nám zapůjčili v Přefě, dva transportéry v cukrovaru, stroj na hloubení základů v traktorovém středisku. S nedostatkem cementu tehdy vypomohla Prefa a hlavně rodiče tam zaměstnaní. Cement na poukaz jsme si sami přivezli půjčeným traktorem z Radotína. Začátek byl zdárný, ale postupně se objevovaly problémy a tu a tam něco chybělo. Začal jsem sám uvažovat, až se podařilo zajistit starší traktor Z 25 K a starší vlek – díky pomoci některých rodičů (pan Novák – automechanik, pan Remeň aj.) se zprovoznil tak, že vznikl velký pomocník. Přivázel jsem s ním o volných hodinách nebo odpoledne potřebný materiál, za poznámku stojí, že starší žáci jezdili se mnou pro písek do Ledec (tehdy se tam ručně kopalo a také nakládalo, pro cihly do Košíka, Starého Místa u Jičína a cokoli jinde tak, jak se materiál sehnal).

Ve stavbě se také počítalo s velkým komínem pro kotelnu na ústřední vytápění, neboť se topilo v každé třídě kamny zn. BEP – Bratři Erbenové Podolí. Sehnat kotle byl tehdy velký problém, ale nám se podařilo zajistit funkční kotle z kotelny Agrostroje Jičín, kde dávali větší a modernější. Demontované články jsme přivezli zase naším traktorem. Takové manipulace se prováděly o prázdninách. Montáž kotlů a ústředního topení zajistili topnáři Sochůrek st. a ml. z Kovopodniku Nymburk. Nikdo by neuvěřil, že žáci tolik pomohli a uvědoměle dělali pracovní výchovu v praxi na své škole. Dodnes na to jak oni, tak i já vzpomínáme a pro nás učitele se potvrdila zásada J. A. Komenského: Práce nás tvoří. Myšlenka a úprava školy se stala skutečností, dílo existuje pro další generace a dnes už zůstává jenom vzpomínka. V budově je kotelna, dílny, školní kuchyně s jídelnou, odborné učebny s kabinetem, to vše je už samozřejmostí přístavěné školy.

Všechno působilo na žáky tak pozitivně, že chápali i výuku všech předmětů ve třídách a já mohu potvrdit, že hodiny s takovými žáky byly opravdu příjemné a radostné. Musím přiznat, že eventuální porušení školního řádu jsme řešili přímo na místě (třeba i fyzicky, rodiče vždy věděli a souhlasili). Vůbec kontakt a spolupráce s rodiči byla vždy vstřícná a bez problémů. Přírodovědné vyučování se v praxi doplňovalo na školním pozemku a školní zahradě, kde se realizoval také včelařský kroužek, odborně řízený panem Bečvářem. Jeden čas tam bylo deset včelstev.

V praxi se také velmi osvědčily žakovské exkurze, které jsem pravidelně organizoval do cukrovaru v době řepné kampaně. Exkurze a zájezdy mimo Rožďalovice byly rovněž praktickým doplněním vyučování. Na všech zájezdech bylo konstatováno velmi dobré chování všech žáků (svědčí o tom i zájezd do Moravského krasu, za nějž dostala celá skupina našich žáků od tamního vedení pochvalu: „Nerušený výklad, slušné a vzorné chování, takový zájem a taková skupina zde ještě nebyla.“) Podobně byly hodnoceny zájezdy do Tater, zimní do Krkonoš aj. Jsou to rovněž vzpomínky, které mě hřejí a vysvětlují si je také tím, že rodinná výchova byla v souladu s třídním učitelem a školou vůbec.

Třídní schůzky měly konstruktivní náplň, jednotné působení bylo evidentní. Přestože jsem byl mladým učitelem, rodiče mou přirozenou autoritu podporovali, bylo to příjemné a nemohl jsem je zklamat. Velice jsem si toho považoval, proto děkuji do Rožďalovic ještě jednou touto cestou rodičům, žákům i škole, konečně i všem obyvatelům města a okolí.

Nezapomínám na příjemné chvílky, když při svých narozeninách nebo svátku jsem vstoupil do třídy, bylo úplné ticho, všichni stáli a následovala hezká gratulace doplněná květinou s doprovodem harmoniky a příjemné písně (autorkou doprovodu na harmoniku byla žákyně Zdena Nováková.)

Stejně dojemné je i setkání po tolika letech v restauraci v Zámostí (bývalí žáci jsou dnes už dávno důchodci). Srdečné posezení a rozjímání nad dobou ve školních lavicích je rovněž upřímné a vždy pěkné – doplněné přivítáním květinami a fotodokumentací zajištěnou Pepou Horákem. Ve vzpomínkách se také objevilo, jak jsme jako učitelé (dobrý kolektiv) nacvičili ochotnické divadlo v režii a spolupráci s panem řídícím učitelem Slavíkem z Košíka. Název *Dalskabáty* se líbil a sehráli jsme toto nejprve na Radnici v Rožďalovicích, potom v Košíku, v Nymburce a v Sadské.

Příjemné jsou i gratulace k mým kulatinám doplněné rýmovačkou včetně fotografie skupiny žáků 9. třídy s paní učitelkou Marií Hazdrovou. Autor dlouhých veršů a fotografie byl Václav Kaňka, t. č. žijící v Sadské. Sám osobně doručil na kole domů. Takových vzpomínek mám hodně a jsem rád, že se školní léta zapsala do lidských duší.

V závěru svých myšlenek bych rád poděkoval panu starostovi Petru Kapalovi a všem zastupitelům Rožďalovic za péči a investice (tak veliké) do jejich Alma mater. Budova se zdála blýskáčkovitě krásným kabátem a novou střechou. Je to dominanta Rožďalovic, která hovoří za vše. Použiji citát J. A. Komenského: Šťastný národ, který oplývá dobrými školami...

Ať pedagogové Vaší školy G. A. Lindnera mají nyní ve svém předsevzetí dobře zpracované učební plány, povzbudivou motivaci pro žáky, aby se jim ve škole také líbilo a zůstaly jim jenom dobré vzpomínky i důležité hodnoty vzdělání. V neposlední řadě přeji učitelům dobrý kolektiv a tím i radost z výsledků poslání, které se projevuje vždy až po uplynutí určitého období, a to právě ve vzpomínkách žáků a učitelů.

*S velkou radostí zavzpomínal
Vladimír Pokorný*

B ylo – nebylo... Ale to víte, že bylo. Jen si ráčte vzpomenout. O loňském adventu jsem vám vyprávěl o setkání s kouzelným dědečkem Fábulínem z pohádkového mlýna a také jsem vám slíbil, že příště vám povím něco o sobě. Jenže na to tentokrát nebude čas – však se jistě brzy setkáme.

Jistě nemusím připomínat, že zanedlouho, v noci z 30. dubna na 1. května, budou povětřím létat čarodějnice. Bujará oslavy začnou hned, jakmile se na obloze objeví první jasná hvězda. Tajemné síly mají prý v tu dobu náramnou moc a lidé se odedávna chtěli proti nedobrym silám chránit, nejlépe tím, že zlo spálí – odtud tedy pochází lidový zvyk pálení čarodějnic.

Filipojakubská nebo také Valpuržina noc byl zároveň čas rozjařených a velmi veselých oslav očekávání letního slunovratu a příchodu doby plodnosti a hojnosti. Zvyky a pověry, které patří k této noci, znáte (zapalování ohňů, vyhazování zapálených košťat do vzduchu, praskání bičem, přeskakování přes oheň...).

Jsou ale čarodějnice opravdu tak špatné? Jak to vidí ty pohádkové, jsem se zeptal těch nejpovolanějších: čarodějnic ze starého mlýna kouzelného dědečka Fábulína. Jel jsem vláčkem z Rožďalovic až do zastávky Bartoušov. Panu mašinfirovi jsem zaplatil pohádkou a cesta nám rychle utekla. Vláček staví pár kroků od mlýna. Jakmile jsem vystoupil, zrovínka jsem natrefil na čarodějnici Kotrmelínu, která šla natrhat košíček mladých žahavek.

„Uctivé pozdravení, paní Kotrmelíno, to jsem rád, že vás potkávám,“ usmál jsem se na starou babku. „Moc rád bych se vás zeptal, jakpak to vlastně je s těmi zlými čarodějnicemi, které o filipojakubské noci létají povětřím na koštětech? V učených knihách jsem našel takové hanebnosti, že se mi ani věřit nechce.“

Kotrmelína se rozesmála, až jí z očí vyhrkly slzy. „Co jich nemá, kmotře Ješítku, snad by tomu nevěřili,“ kuckala se Kotrmelína smíchy dál a posadila se na lavičku pod rozložitou lípu, která se už pěkně zelenala.

„Však vědí, lidé v dávných dobách zdaleka nebyli tak učený jako tejkonc,

Na koštěti báby letí

a tak když něčemu nerozuměli nebo se něčeho báli, honem to svedli na tajemný síly. Když se kráva nadmula po mokré jetelině a uhynula nebo se napásla na třezalce, která obsahuje červené barvivo – říká se mu krev svatého Jána – a dojila růžový mlíko, dozajista to měla na svědomí zlá čarodějnice, která krávu uhranula. Když babka kořenářka svým uměním někoho uzdravila, či naopak neuzdravila, dycinky se našel nějaký nevzdělanec, který v tom viděl čáry

dlouhá. Taky bysme podrážky u střevíců brzy prošlapaly, a vědí, že zdejší ševci nekřesťansky podrážili.

Pravda ale je, že filipojakubská noc není obyčejná noc. Obecně je známo, že všechny byliny nabývají o magický noci čarovnou sílu, zvlášť pokud jsou sbírány přesně o půlnoci, nejlíp za úplňku. Však i my, pohádkové čarodějnice, máme o filipojakubské noci napilno.“

„To je dobře, že jste mi to, paní Kotrmelíno, tak pěkně pověděla,“ přikývl

Čarodějnice Kotrmelína

a satanáše. A takových hloupostí si lidi navymejšleli habaděj.

Poctivě ale musím přiznat, že se našlo i hodně těch, který si nás, kořenářek, čarobabic i kouzlobabek vážili a měli nás v náležitý ouctě. A že se občas proletíme na koštěti? Nevidáno, pro trochu toho rozruchu. Copak lidstvo také neumí létat? Oblohou se prohání ajroplánů, že je to až o strach, aby nedošlo ke srážce. A rozhodně nelítáme jenom o čarodějny noci. Zkrátka a dobře! Koště je pro nás spolehlivý dopravní prostředek. Nedostaneme se všude kočárem Magyhyklem a pěšky je pro staré babky už skoro každá cesta

jsem spokojeně, „ale řekněte, opravdu se mezi čarodějnicemi nenajde žádná zlá jedubaba?“

Na lavičku pod lípou si přisedla i čarodějnice Častoňa, která nás pozorně poslouchala.

„Jápkak by ne,“ vmísila se do hovoru. „Všude se najde nějaký ten prevít a darebák, co má z konání zla potěšení. Nevěřili by, kmotře Ješítku, co takovejch čarodějnic se najde mezi lidma. A jak nesnadno se leckdy dají rozpoznat. A co hůř – vůbec na ně neplatí žádný spolehlivý vopatření, který jsou běžně používané. Tak třeba nad vrata se dávaly kouzelné byliny jako například černobýl

Čarodějnice Petronela Háta

a vratič, ratolesti lípy a další oučinný sušený bejlí. Stavení se vykropilo svěcenou vodou a na dveře se psaly posvěcenou křídou tajuplný zaříkávadla. Za okna se strkalo proutí šípku, aby se čarodějnice o trny popíchala, kdyby chtěla vlézt oknem do světnice. Taký šerík vysazenej před domem spolehlivě vochránil stavení před démony, duchy a zlejma silama vůbec. A na písek a drny před prahem jsem zapomněla, o dalších metodách

Čarodějnice plevelnice Okerkule Darebná Nectná

rači ani mluvit nebudu.“ „Ale u nás se bát nemusej. Tady ve mlejně natrefíte jen na šikovný čarobabky a laskavý kouzlobabky. Viděj, tamhle se jedna zrovínka vrací z lesa. To je kouzlobabka Bylinka, je moc hodná a s bylinkami si náramně rozumí,“ dodala laskavě Kotrmelína.

Poseděl jsem ještě chvílku s moudrými tetkami z čarodějnického rodu a posledním večerním vláčkem jsem se vrátil domů do Rožďalovic. V moš-

Kouzlobabka Bylinka

niče jsem si vezl tři Strašidlácké kuchařky pro ty z vás, kteří najdou na dvou skoro stejných fotografiích sedm rozdílů a výsledek pátrání pošlou na známou adresu MěÚ Rožďalovice. Na obálku je třeba napsat Listárna skřítků Ješínek. Nezapomeňte psaníčko poslat do konce května. Strašidláckou kuchařkou třeba uděláte radost mamince nebo babičce.

Váš Ješínek Rožďalovický

Čarodějnice Častoňa – najdeš na fotografiích sedm rozdílů?

Jana Vojtíšková přednášela o Hradci Králové v době renesance

Každá škola má své žáky-absolventy, na které je hrdá, protože se dokázali v dalším životě prosadit. Má je i škola rožďalovická. S jednou její bývalou žákyní se setkávám v Hradci Králové, kde pracuje na místní univerzitě a je uznávanou osobností. Důkazem je nejen její obliba mezi studenty, ale také její veřejná vystoupení. O jednom z těch aktuálních píše její kolega z katedry historie, Dr. Čestmír Brandejs, v následujícím článku. (osu)

Knihovna města Hradce Králové pořádá pro zájemce kromě půjčování knih řadu dalších pozoruhodných aktivit. Stačí nahlédnout do jejího programu akcí pro veřejnost, který každý měsíc vydává (www.knihovnahk.cz/kalendar-akci). Jsou to nejrozumnější výstavy, dílny, poslechy a diskuse o literatuře, tréninky paměti, jednotlivé přednášky i celé cykly. Jeden z tematických cyklů pořadatelé nazvali Hradec Králové – město dějin, architektury a umění.

Na konci ledna jsme vyslechli zajímavou přednášku profesora F. Musila z Filozofické fakulty královéhradecké univerzity o počátcích středověkého Hradce Králové a jeho vývoji do předvečera husitské revoluce. Na jeho vyprávění navázala doktorka Jana Vojtíšková (rozená Krumpholcová) ze stejné fakulty přednáškou na téma Hradec Králové v době renesanční. Zatímco řada dalších měst má dostatek památek z této doby (Opočno, Nové Město nad Metují), Hradec Králové je má vinou pozdějších přestaveb méně viditelné. Mnohé historické domy mají svá jádra dokonce gotická či renesanční, ale později byly barokizovány a dále modernizovány. Nejcennější památkou je všeobecně známá renesanční Bílá věž, vedle chrámu sv. Ducha. Druhým renesančním objektem je budova bývalého purkrabství Hradeckého kraje, specifické soudní instituce pro řešení záležitostí nižší krajové šlechty. Dnes je v těchto prostorách umístěna Městská hudební síň.

Jana Vojtíšková je velkou znalkyní městského života ve středověku a raného novověku a řízení života jejich obyvatel úředníky. Je spoluautorkou např. knihy *(Králové)hradecké městské*

kanceláře do roku 1620. Prostudovala veškeré dostupné archiválie nejen ve středověké češtině, ale i v němčině a latině a poznatky z tohoto výzkumu posluchačům barvitě sdělovala. K výkladu použila jako doprovod prezentaci se zajímavými mapkami s renesančními objekty, siluety panoramatu města s jejich vyznačením (veduty). Upozornila, kde se nacházely dílny jednotlivých řemesel i specializovaná prodejní místa (masné krámy, chlebné lavice či ševcovské krámy). Rovněž uvedla, jaký význam měly velké výroční trhy a jak byl realizován každodenní prodej.

Toky řek Labe a Orlice před regulací probíhaly značně jinak, než jsme tomu zvyklí dnes. Voda proudila městem mnoha rameny. Ta vytvářela četné ostrovy a poloostrovy a většina z nich byla již tehdy obydlena. Upozornila na to, že město bylo postupně obeháno až trojími hradbami a právní postavení obyvatel a ceny pozemků byly značně jiné v jednotlivých sektorech města. Hradec Králové patřil k nejvýznamnějším městům království, ale jeho vývoj nebyl plynulý. Procházel svými vzestupnými i krizemi.

Jedna z nich byla po nezdařeném odboji části české šlechty a měst proti císaři Ferdinandu I. v letech 1546–1547. Do královských měst byli dosazeni královští rychtáři. Veškerý pozemko-

vý majetek byl zkonfiskován a město se k němu i ke svému dřívějšímu významu jen těžko dopracovávalo. Jana Vojtíšková se zaměřila i na stěhování radničního úřadu a na to, jak se písemná agenda rozrůstala. Dochovala se však jen v malém torzu. Bylo to nejen vinou požárů, ale hlavně redukcemi toho, co považovali konšelé za neaktuální a za málo užitečné. Tak jsme přišli o mnoho materiálů, kterých bychom si dnes vážili. Jana Vojtíšková také upozornila na řadu omylů autorů historické literatury. Uvedla příklad tzv. vodárenské věže Kropáčky, která ve skutečnosti sloužila jako jedno z obecních vězení.

Ve své další přednášce konané 7. března autorka přiblížila vývoj města od třicetileté války do nástupu osvětenství. Vyprávění doktorky Jany Vojtíškové se stalo tou nejlepší pozvánkou na další akce knihovny města i na přednášky cyklu Hradec Králové – město dějin, architektury a umění. V dalších třech setkáních 27. dubna, 25. května a 8. června od 10 hodin se zájemci vydají s Barborou Jebavou za významnými hradeckými sochami, za architekturou Jana Kotěry a Josefa Gočára a detailně si prohlédnou i katedrálu sv. Ducha. Nemáte zájem se vydat do historie Hradce Králové s nimi?

PhDr. Čestmír Brandejs

Vetřelci v rožďalovické přírodě – křídlatka

Křídlatku si děti, ale i někteří dospělí obvykle pletou s bambusem a další častou chybou je její označování za keř. Jak to tedy je?

I přes svůj mohutný vzrůst (rostlina může dosáhnout výšky až čtyři metry) má dužnatý stonek, takže keř to není. A lodyhy jsou sice duté, ale do trav, kam patří bambus, má křídlatka opravdu daleko.

Nejbližší příbuznou rostlinou je luční, růžově kvetoucí rdesno hadí kořen. Spolu jsou nyní řazeny do čeledi rdesnovitých, ale pokud jde o taxonomii křídlatky, je stále ještě neustálená. Správně bych měl také uvést „křídlatek“, protože u nás se vyskytuje dva druhy.

Oba jsou původem z východní Asie – křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*) i křídlatka sachalinská (*Reynoutria sachalinensis*). A aby to nebylo tak jednoduché, v roce 1983 popsali manželé Chrtkovi křížence těchto druhů jako křídlatku českou (*Reynoutria × bohémica*).

Jejich rozeznávání ponechme odborníkům, podívejme se spíše, jak se stala křídlatka vetřelcem v naší přírodě. Bylo tomu tak, jako u velké části invazních rostlin. Jako okrasná rostlina byla od poloviny 19. století vysazována v evropských parcích a odtud se začala pozvolna šířit, až dosáhla prakticky celoevropského rozšíření, tedy včetně našeho území.

V současné době je u nás považována za jeden z nejhorších invazních druhů. Na nových stanovištích se totiž pomocí oddenků velmi rychle rozšiřuje na úkor původního bylinného patra. Navíc svými kořeny a listovým opadem produkuje chemické látky, které znemožňují růst jiných rostlin. Mluvíme tedy o tzv. alopatii.

Velmi dobře je to vidět i na Rožďalovicku. Na mnoha místech můžeme pozorovat větší či menší skupinky křídlatek, pod nimiž jiné rostlinné druhy nenajdeme. Masivně byla rozšířena např. u staré pošty, kde nyní proběhlo její úplné vysekání. Je ovšem otázkou, s jakým výsledkem, neboť křídlatka je

velmi odolná jak proti mechanické, tak i chemické likvidaci. Dobře to můžeme pozorovat třeba v Panské zahradě, kde přes úplnou rekultivaci území vyráží z trávníku každoročně malé rostlinky. Stejně nekonečný je boj s ostrůvkem křídlatek u benzínové pumpy i na dalších místech.

Křídlatka je někdy považována za perspektivní energetickou plodinu – uvádí se, že z 1 ha lze ročně získat asi 30 tun suché hmoty. Dříve než se pro její pěstování rozhodneme, měli bychom mít na paměti, že křídlatka byla zahrnuta do seznamu Sto nejhorších invazních druhů světa!

Jiří Rejsek

Jeřáb popelavý

Lidé odedávna přisuzovali různým živým bytostem rozličné lidské vlastnosti. Totéž platilo i pro příslušníky ptačí říše. Orel byl odjakživa symbolem síly a odvahy, sova zase moudrosti. Husa byla považována za hloupou, straka za zlodějku. Páv byl pyšný, křepelka hamounila peníze a kukačka odpočítávala lidem zbylé roky života. Mnoha dalším nápadným druhům byla věnována pozornost v naší lidové slovesnosti nebo národních písních. A nejinak je tomu i v jiných kulturách.

Po celém světě, přesněji po celé severní polokouli, se v lidové tradici objevuje jeden výjimečný ptačí rod. Jeřáb.

Jeřábi žijí kromě Antarktidy na všech kontinentech, celkem je popsáno 15 druhů jeřábů. Ve všech kulturách severních oblastí Ameriky, Evropy, Asie i Afriky není jeřábům přisuzována síla, ani odvaha, rychlost nebo krása. Ale to, co mu všude na světě přisuzovali, byla moudrost a také bdělost a ostražitost.

Jeden zástupce této obdivuhodné ptačí skupiny žije i u nás – jeřáb popelavý (*Grus grus*). Je ale s podivem, že takovému nápadnému druhu, jakým jeřáb bezpochyby je, se v české lidové slovesnosti nevěnuje zdaleka taková pozornost. Příčina absence zmínek o tomto druhu bude pravděpodobně v tom, že jeřábi zřejmě historicky nebyli nikdy součástí čes-

ké krajiny. Pravděpodobně v našich zemích nikdy nehnízdili. Její součástí se stali teprve na přelomu 80. a 90. let minulého století. V té době bylo znamenáno první hnízdění v České republice. Rožďalovicko, díky krajině lesů a rybníků, patřilo k prvním lokalitám, které jeřábi poctili svou důvěrou a zvolili si tento kraj jako svou novou domovinu.

V Ptačí oblasti Rožďalovické rybníky hnízdí pravidelně a dlouhodobě tři až čtyři páry tohoto nádherného mystického ptáka. Zatímco jeho jarní tok doprovázený hlasitým troube-

ním a společnými tanci je velmi nápadný, hnízdění a výchova mláďat probíhá velmi skrytě a tajuplně. Jeřábi se k nám vrací ze svých zimovišť ve Španělsku a Francii velmi záhy, již koncem února. Jsou velmi otužilí, ani silné mrazy jim nevadí. Koncem dubna mají jednotlivé páry připravené hnízdo. Inkubace obvykle dvou snesených vajec trvá celý měsíc.

Vstup do života není pro malé jeřáby lehký. Často se líhnou v období květnových mrazíků. Ani poté, co se oteplí, nemají ale vyhráno. Oba dva rodiče se o mláďata vzorně starají. Bedlivě je střeží a zpočátku se s nimi zdržují v pobřežních porostech rybníka.

Teprve po třech týdnech se s nimi vydají do lesa, který jim skýtá dostatek úkrytů. I přes veškerou rodičovskou péči mnoho mláďat zahyne na podchlazení nebo jako kořist nejružnějších predátorů, především divokých prasat.

V posledních letech se nové páry jeřábů objevují na dalších, dosud neobsazených lokalitách. Přestože tam zatím nehnízdí, do budoucna je tato možnost velmi nadějná. Možná se jim to podaří už tento rok, kdo ví.

Vladimír Šoltys

Zkamenělá krása z našich polí

Už na základní škole se děti učí, že černé uhlí vzniklo ze stromovitých kapradin, přesliček a plavuní, které napadaly v prvohorách do bažin. A v nich bez přístupu vzduchu postupně zuhelnatěly. Podobným způsobem, jen o „pár“ milionů let později, začalo vznikat uhlí hnědé. Z původních rostlin se občas zachovaly jejich otisky. Ale můžou se zachovat celé stonky rostlin nebo kmeny stromů? Odpověď je jednoduchá – můžou. Ale celý proces tak jednoduchý není, a proto nálezy zkamenělých stromů jsou vzácné, a když už se někde nacházejí, jsou jejich lokality chráněny formou rezervací nebo národních parků. Ze světa patří k nejznámějším národní

Zkamenělá rašelina z Podlužan. V roce 2015 našel Marek Kašpar

neralizace. I v tomto případě musí být splněna základní podmínka – ke kmeni nesmí vzduch. To se stane nejčastěji, když je strom překryt nánosem bahna, nebo sopečným popelem. Zkamenění rostlin je často spojeno se sopečnými horninami a horkými prameny, kte-

ré poskytují rozpuštěný oxid křemičitý. Vysrážené minerály, nejčastěji tedy křemen, postupně nahrazují buněčné stěny rostliny. Chemické prvky jako mangan, železo a měď pak dávají dřevu širokou škálu různých barev. Vzhledem k tomu, že mineralizované roztoky v tomto případě pronikají do buněk, kde se uvnitř vysráží, je proces také nazývaný inkrustací.

Je pochopitelné, že po mnohakilometrovému transportu u nás žádné velké kmeny nenajdeme. Ale i jejich zlomky jsou velmi pěkné a po opracování – tedy rozříznutí, vybroušení a vyleštění patří k velmi ceněným ozdobným kamenům. Kromě toho zkamenělé zbytky rostlin mají vysokou vědeckou hodnotu, protože se dají studovat jejich dobře zachované tkáně a struktura.

Jiří Rejsek

Zkamenělá rašelina z Bučice. Ze sbírky autora

park Petrified Forest v Arizoně, z Evropy pak zkamenělý les na ostrově Lesbos.

I v České republice je několik oblastí, kde lze zkamenělá dřeva najít. Sem patří například Líně u Plzně, Lounsko a pro nás důležitá oblast Novopacka. Odtud se totiž zkamenělá dřeva a rašeliny dostaly stejně jako polodrahokamové odrůdy křemene činností řek až k nám na Rožďalovicko. A nacházejí se na stejných lokalitách, tedy na kamenitých polích (říčních terasách), spolu s chalcedony, acháty a jaspisy (viz Rožďalovicko 4/2016).

Zkamenělé dřevo je obecné označení pro některé zkamenělé botanické druhy nebo skupiny, jako jsou blahočety (araukarity), kordaity, psaronie aj. Ale vraťme se ještě k jejich vzniku. Tento zdoluhavý proces se nazývá permi-

Zkamenělé dřevo (araukarit) z Ledeček – Viničné Lhoty. Ze sbírky Adama Štastného z Nymburka

Taková normální zima

V posledním čísle Rožďalovicka zavzpomínal Rudolf Valeš na zimy jeho dětství a jako by tím přivolał letošní vydařenou zimu.

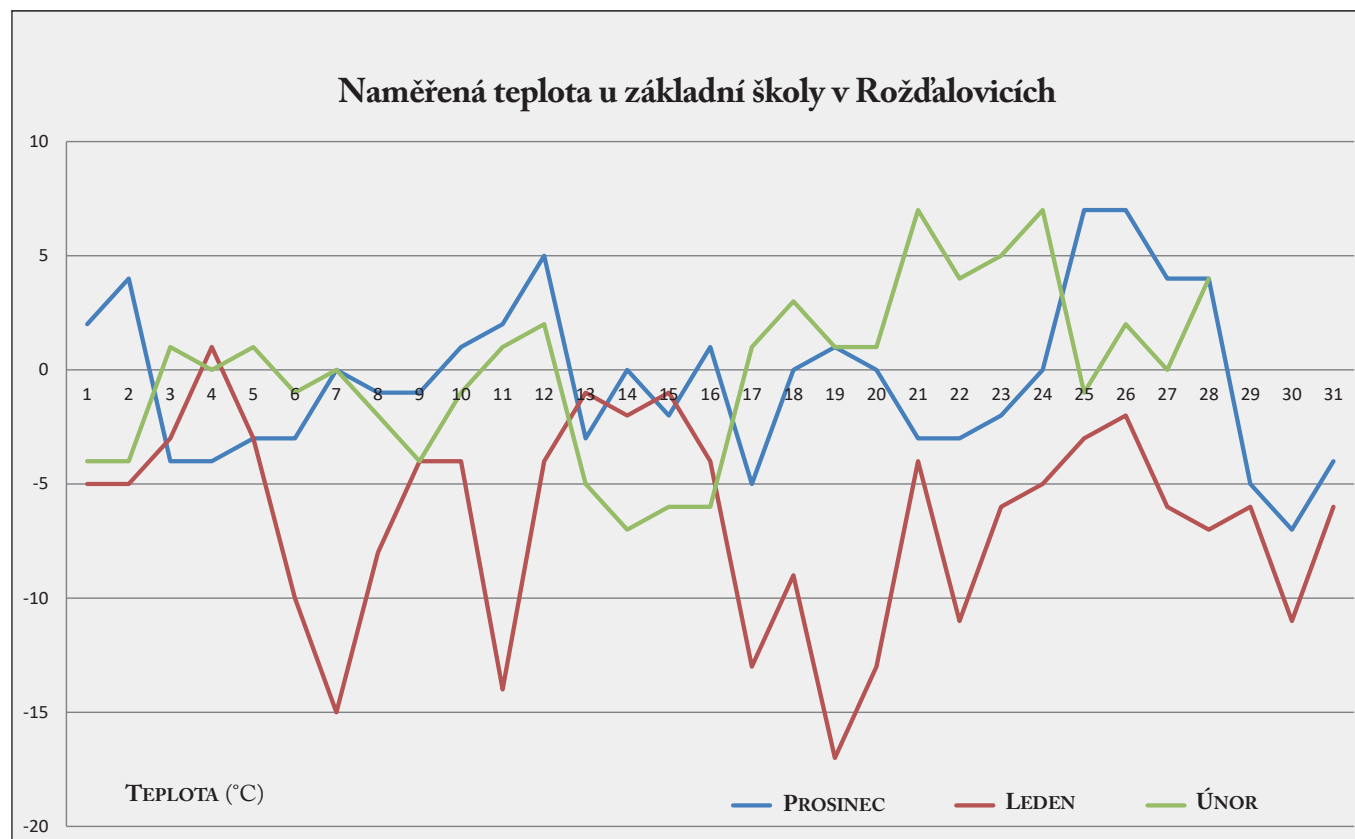
Vánoce a Nový rok se sice tradičně nevyvedly, ale jinak jsme se po dlouhých letech dočkali sněhové pokrývky, která vydržela díky nízkým teplotám poměrně dlouho. První ranní

mrazíky se objevily sice již v polovině listopadu, ale ještě neměly dlouhého trvání. Se vsí silou zima udeřila v lednu, který byl v České republice nejchladnějším za posledních 77 let. I v Rožďalovicích teploty měřené v šest hodin ráno u základní školy ani jednou nepřesáhly 0 °C (viz graf). A tak si zejména děti užívaly brusle-

ní třeba na holském Dolním rybníku, na Bučici, odvážnější to zkoušely i na řece. A vzhledem k občasným sněhovým přeháňkám se dalo i bobovat – třeba v Barborce.

Zkrátka taková normální zima.

Jiří Rejsek

Rekonstrukce společenských prostor v areálu FC Trnavan

Vážení čtenáři, rád bych Vás informoval o probíhajících úpravách na budově fotbalového hřiště FC Trnavan Rožďalovice. Jelikož celá stavba vykazuje havarijní stav, vedení klubu rozhodlo o postupné opravě. Věděli jsme, že významný zákrok bude potřeba, ale až opravdu neprovozuschopný stav nás donutil okamžitě jednat.

Po téměř nulových možnostech dosažení jakékoli podpory od dotačních fondů klub připravil projekt na první etapu renovace, financovaný ze svého rozpočtu. V lednu tohoto roku jsme tedy zahájili rozsáhlou rekonstrukci zázemí.

Nejpodstatnější změnou prošly společenské prostory v podobě nové vodoinstalace, odpadu, topení a elektroinstalace. Právě ta byla stěžejní pro další fungování, neboť svým stavem už neprošla potřebnou revizí. Vybouřením nepoužívaného krbu se prostor zvětšil. Bylo odstraněno obložení, staré linoleum na podlaze nahrazeno novým, výměna oken zajistila prosvětlenější místnost. Strop byl kompletně zateplen.

A jak to tak bývá, když se do něčeho pustíte, objeví se další a další problémy, se kterými jste nepočítali. Když jsme například odhalili strop, výměna prohnilých trámů nás hlavně finančně

zaskočila. A tak to probíhalo prakticky se vším. Za stovky brigádnických hodin členů oddílu jsme vděční, ale na vše jsme svépomocí nestačili. Proto jsme oslovili zastupitele města se žádostí o další finanční výpomoc.

Restaurace mění svého provozovatele, kterým bude pan Václav Novák z Rožďalovic. Předpokládáme zahájení provozu by mělo být v dubnu.

Nyní připravujeme plány na další etapy rekonstrukce, která se dotkne především kabin sportovců. Jsme rádi, že se nám daří nadále vytvářet podmínky pro další generace našich fotbalistů a jejich příznivců.

Tomáš Hojsák

Milí Rožďalováci, jak již skoro všichni víte, skupina dobrovolníků právě dokončuje práce na rekonstrukci prostor bývalé občerstvovny na hřišti. Zbrusu nová, útulná restaurace Na Hřišti nejen všem malým a velkým Rožďalovákům, ale i přespolním, bude otevřena v nejbližších dnech.

Můj tým a já vám přejeme po dlouhé zimě hodně sluníčka, pohody a hlavně dobrou náladu a úsměv na rtech. A nejen to vám hodláme na hřišti poskytnout, protože... Jsme tu pro vás!

Václav Novák

**Do nově otvírané restaurace Na Hřišti
v Rožďalovicích přijmeme**

kuchaře/kuchařku, číšníka/servírku.

**Požadavky: vyučení v oboru nutné
nebo minimálně 3 roky praxe.**

Svoje profesní životopisy zasílejte na e-mailovou

adresu: na.hristi.restaurace@gmail.com,

nebo volejte na telefonní číslo

774 943 367.

Silvestrovský běh

Předposlední den roku 2016 strávili sportovní nadšenci pod vedením pana Jaromíra Kafky v okolí Bučického mlýna. Uspořádali zde totiž osmikilometrový „Silvestrovský běh“ do Kamenska a zpět. Sportovního klání se zúčastnilo celkem 16 mužů a dvě ženy.

Nejrychlejším běžcem se stal Luděk Šimeček s časem 34 min 42 s, druhé a třetí místo si rozdělili Štěpán Pulda a František Severa (34 min 54 s).

Ilona Štěpánková doběhla s časem 47 min a 59 s, druhá dáma Nicol Součková skončila v cíli za 54 min a 54 s. Po skončení klání se všichni sportovci se-

tkali v Bučickém mlýně, kde si vychvalovali nejen prostředí restaurace, ale i skvělé jídlo a pití. Především však kvitovali milé provozovatele, kteří jim poskytli zázemí pro uspořádání tohoto závodu. Tímto jim děkují za milé přijetí a poskytnutou podporu a pomoc při tomto sportovním setkání. (red)

Jizerská padesátka popadesáté

Jizerská padesátka je jeden z vůbec nejznámějších dálkových běhů na světě, stejně jako Vasův běh nebo Marcialonga a je součástí Ski Tour a Ski Classics. Kromě závodníků z české i světové špičky se ho účastní také známé osobnosti a další. Závod v Jizerských horách startoval 19. února v Bedřichově a letošního jubilejního 50. ročníku se zúčastnili i čtyři občané našeho města. Do stopy v 9.30 hod. vyrazili pravidelní účastníci Václav Bach,

Petr Kapal, Vladimír Antoš a „nováček“ Petr Valeš, Radek Vlček a jejich společný kamarád z Prahy, a to spolu s více než dalšími 4000 závodníky. Pro zajímavost uvedme, že se před samotným startem potkali s bývalým učitelem naší školy Romanem Kotlářem.

Záměr byl jasný. Zúčastnit se. Očekávaným favoritem se stal Radek Vlček se svým úžasným výkonem a časem 3 hodiny 47 minut, kterým předčil možná i svá vlastní očekávání.

Pro některé se tento závod stal stálou zkouškou jejich sil a možností a jezdí „Jizerku“ od roku 2011. Skvělé zázemí v podobě útulné chaty jim před náročným závodem pravidelně zajišťuje pan Knížek z Rožďalovic. Tento ročník byl pro ně mimořádný nejen svým kulatým číslem, ale i téměř o hodinu lepším zajištěním časem. A právě asi radost ze zdařilého závodu rozhodla o účasti těchto nadšenců v 51. ročníku v roce 2018.

Veronika Bachová

První velká individuální medaile do Rožďalovic

V zimní sezoně jsme se s dětmi zúčastnili turnajů v Čelákovících, Kouřimi a v Chotči u Lázní Bělohrad.

Dne 10. prosince se uskutečnil turnaj v Čelákovících. V loňském roce zde děti překvapili čerti, možná i proto některé děti moc na turnaj jet nechtěly. V mladší kategorii do 10 let nás reprezentovali Pavel Škoda, Miloslav Mráček a Petr Šorman. Celkem bylo přihlášeno v mladších žácích na turnaji 40 dětí.

Ve starší kategorii za ŠK Rožďalovice nastoupil Alexandr Truhlář. Turnaj se uskutečnil již klasickým způsobem na 7 kol po 2 x 20 minutách na partii. Ve starší kategorii Alex uhrál své standardní 3 body, které mu z 35 účastníků zajistily umístění v polovině celkového pořadí.

V mladší kategorii byl po 3 kolech bez ztráty bodu Petr Šorman na špičce celkového pořadí. Pak narazil na nejlepší hráče a postupně prohrál další partie, kdy už se nedokázal zmobilizovat. Určitě to byla velká škoda, ale zároveň velká škola.

Ze zadních pozic s nepatrnými ztrátami se přibližovali špičce jak Míla Mráček,

tak Pavel Škoda. Před posledním kolem oba kluci byli v nejlepší pětce. Pavel i Míla však vylosovali velmi těžké soupeře. Pokud by vyhráli, byla jistá medaile. Po velkém boji Míla prohrál a skončil bohužel až na 11. místě.

Pavel již pomalu také prohrával svoji partii, avšak dokázal v koncovce soupeře obelstít a zvítězil. Porazil jednoho z nejlepších hráčů ve středočeském kraji Tonda Peška z Milovic. Odměnou mu bylo 3. místo v celém turnaji mladších žáků a stříbrná medaile v kategorii do 10 let. Naše první individuální medaile!

Další turnaj pro děti se uskutečnil v Kouřimi. Bohužel ve stejném termínu, a to 28. ledna, byl i turnaj pro děti v Bakově nad Jizerou (zde jsme nebyli) a v Chotči u Lázní Bělohrad. Do Chotče jel Alex Truhlář s dospělými, výsledek turnaje bude v jiném článku. Do Kouřimi jeli v mladší kategorii Pavel Škoda, Miloslav Mráček, Štěpán Taneček a ve starší kategorii Dominik Remar.

V mladší kategorii bylo 49 dětí. Opět se hrálo na 7 kol 2 x 20 minut na partii. První šachový turnaj v životě byl pro Štěpána

Tanečka velkým přínosem. Několik partií sehrál velmi pohledných, některé však i brzo prohrál. Štěpán získal celkem 1,5 bodu, ale při troše štěstí mohl mít i body tři. Pavel Škoda a Míla Mráček odehráli svůj standard a oba získali čtyři body. Kluci skončili na 15. a 16. místě celkového pořadí. Ve starší kategorii Dominik Remar s jedním bodem za svoji první výhru získal novou motivaci do dalších turnajů.

Po součtu všech podzimních a zimních turnajů je Pavel Škoda na 2. a Miloslav Mráček na 4. místě průběžného pořadí v kategorii do 10 let a s velkou pravděpodobností je čeká v červnu finále krajského přeboru, kde budou bojovat o účast na mistrovství ČR.

Co se týká dalších plánovaných turnajů pro dospělé – 22. dubna se uskuteční VC Nymburka, kde hrál v loňském roce nejlepší šachista ČR David Navara. S dětmi se chystáme na turnaje do Chvaletic (celkem 3 turnaje), Úval u Prahy, Kolína, Bakova nad Jizerou a v červnu na krajský přebor.

Petr Buryan

Ze života šachového

V neděli 19. února se vítězným zápasem v osmém kole a posunem na třetí místo v tabulce završila třetí čtvrtina krajského přeboru družstev KH kraje. Tři kola před koncem pod vedením Petra Buryana jsme získali 18 hlavních bodů a k loňskému maximum nám chybějí pouze dva. Dosáhnout na tuto metu, či ji přeskočit, nebude lehký úkol. Čekají nás totiž mužstva z první pětky. O to více mrzí, že jsme se ne ve všech kolech mohli účastnit v nejlepší sestavě a že se stále brání účasti v soutěži družstev Míra Kafka. V letošním ročníku se do soutěže zapojili dva nováčci – Láďa Komárek a Pavel Škoda. Zatímco šachová moudrost a zkušenosti prvního přinesly družstvu body, benjamínek Pavlík se teprve rozhlíží ve světě šachu dospělých.

Tradiční vánoční turnaj bleskového šachu se odehrál na Bučici mezi svátky. Opět jako maják zazářil Vašek Novák a zvítězil před Petrem Buryanem a Michalem Knížkem. Další „Bučice“ se uskuteční v sobotu 1. dubna od 13.00 a všechny přátele šachu tímto zveme k účasti či je-

nom ke kibicování. Chod restaurace neporušen.

Individuální účasti se blýskl Mírek Hnát 30. místem v silvestrovském klání v Lužanech. Po loňském 46. místě z 92 účastníků to byl výrazný posun. A opět zde zabojoval Vašek Novák a celkovým

7. místem potvrdil svoji výkonnost. Také zjistil, že i v Jičíně se hrají dobré šachy.

V nejbližší době čekají naše hráče tři kola soutěže družstev, přičemž 26. března to bude s Hořicemi doma od 9.00 ve Spolkovém domě.

Miroslav Hnát

Jaromír Kafka a Petr Buryan při pravidelném čtvrtletním tréninku

Rožďalovicko zůstalo nastálo krajem mého srdce

Kdy jsme se s Honzou potkali poprvé, si ani jeden z nás nepamatuje. Ale jistě to bylo v druhé polovině 80. let minulého století, kdy jsme oba pracovali v kulturní oblasti, oba v Nymburce. Potkávali jsme se na kulturních akcích, ve Vlastivědném muzeu, později u něho v redakci okresních novin. Se změnou našich povolání a v mém případě i bydliště jsme se však potkávali stále méně často, velmi zřídka. Teprve v poslední době na sebe máme větší štěstí, a tak jsem Honzu požádal o rozhovor...

Před několika dny jsme se potkali na vernisáži v Muzeu knihařství, tento týden jsi měl besedu v rožďalovickém Domově. Zdá se, že jsi v našem kraji častým hostem...

Já jsem tady a na Hasině strávil velkou část svého dětství a Rožďalovicko zůstalo nastálo krajem mého srdce. Mám to tu rád.

O čem jsi se seniory diskutoval?

Především jsem zavzpomínal na to, že tady v Rožďalovicích má počátky moje posedlost historií, národopisem a literaturou. Můj dědeček Josef Řehounek se přátelil s panem řídícím Horákem a já jsem s ním k němu chodil. Jednou, když oni dva a ještě pan doktor Lekeš (starší) hráli mariáš, přečetl jsem si na psacím stole pana řídícího v otevřeném sešitě Polabskou koledu, která se mi moc líbila. Pan řídící mi dal prázdný sešit v modrých deskách a tužku, abych si ji opsal. A do toho sešitu, a pak do dalších, jsem si pak zapisoval myšlenky, poznatky, výpisky, zkrátka co mne zaujalo. Dnes už mám takových sešitů 33 a čerpám z nich pro svoji tvorbu. Druhým, kdo mne ovlivnil, byl otec mojí maminky František Drozen z Hasiny č. p. 1, venkovský písmák, kronikář a knihovník.

Znám Tě jako Nymburáka a vůbec jsem netušil, že máš kořeny tady na Rožďalovicku.

Ano, oba moji rodiče se narodili na Hasině, dědeček Josef a pradědeček František Řehounek v Rožďalovicích.

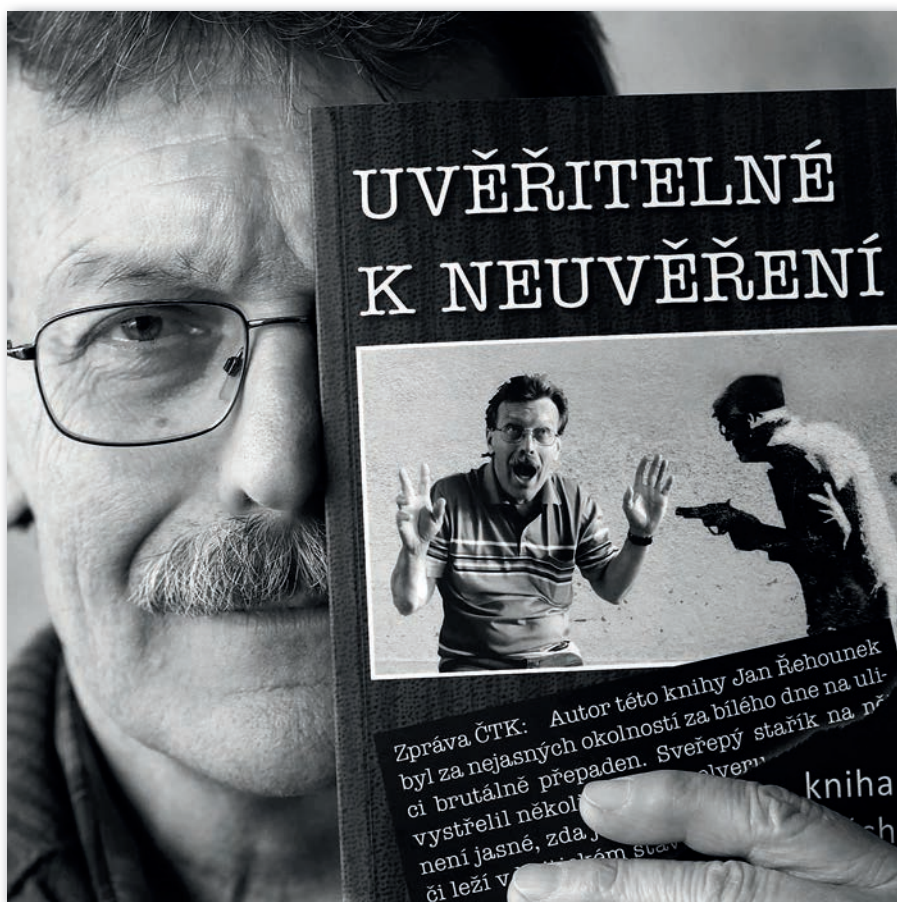
Jsi zakládajícím členem Společnosti přátel starého Nymburka...

Já jsem se narodil v České Lípě, do Nymburka jsme se přestěhovali, když mi bylo šest let. Nymburk jsem adoptoval za svůj rodný. Nymburk na konci padesátých let měl ještě tu krásnou starosvětskou atmosféru, která mne okouzlovala. Pak byla postupně stírána – bouráním historických domů a rovněž odchodem starých pravověrných Nymburáků. Aby se alespoň ty její žalostné zbytky zachovaly, o to usiluje Společnost přátel

tkání Hrabalovo Kersko, založili jsme při Městské knihovně v Nymburce Literární kabinet Bohumila Hrabala a v muzeu jeho stálou expozici. Letos se podílíme na vzpomínkových akcích ke dvacátému výročí jeho úmrtí.

Přesto většina Tvých knih „se točí“ hlavně kolem Nymburka. Co je na tomhle „dělnickém“ městě pro Tebe tak přitažlivého?

Především dlouhá a bohatá historie královského města. Ostatně dnes už je historií i ono, jak říkáš, dělnic-

tel starého Nymburka, kterou jsem brzy po sametové revoluci spoluzakládal. I proto jsem založil nakladatelství Kaplanka, v němž se snažím vydávat knihy s regionální tematikou. Svoje a svých přátel.

Tvoje jméno bývá také spojováno s Bohumilem Hrabalem...

Rovněž jsem stál u zrodu Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, kterého jsem už od dětství znal, od prvních vydávaných knížek náruživě četl a velmi si ho vážím. Pořádáme každoročně se-

ké město. Doba, kdy železniční dílny měly dva a půl tisíce zaměstnanců, kdy fungovalo lokomotivní depo a po dráze přes nymburské hlavní nádraží projížděl každou třetí minutu vlak, jsou nenávratně pryč.

Jsi autorem řady knih s regionální tematikou. Které si Ty osobně ceníš nejvíce a proč?

Vždycky té poslední. Ale abych to nebagatelizoval – jsou to ty, které byly oceněny. Cenu Miroslava Ivanova za literaturu faktu získaly knihy *Osudové*

okamžiky – sto let vojenského výcvikového prostoru Milovice – Mladá, Nymburk – královské město v červených bradách a Pamětní desky, památníky a nápisy v Nymburce. Cenou Petra Jilemnického byla oceněna kniha *Rytíř smutné postavy* – básník Jan z Wójkowicz. Cenu Zlatého pruhu Polabí na Polabském knižním veletrhu dostala moje kniha... *aby nás Pán Bůh zachoval ráčil*... A pak ještě musím vzpomenout knihu *Příběh legionáře*, což jsou osudy mého prastrýce Rudolfa Řehounka, rovněž rožďalovického rodáka.

Dříve jsem Tě často potkával s fotoaparátem na krku. Ještě se fotografování věnuješ?

Fotografování je moje velká vášeň. Akorát jsem už dávno rezignoval na vystavování, zamlada jsem zrealizoval několik desítek autorských výstav. Nyní využívám fotografie především pro své knihy a také si fotím hezké věci či zajímavé okamžiky pro radost.

Nejoblíbenější místo nebo trasa na Rožďalovicku?

Rád bych řekl, že je to Hasina. Ale bohužel, Hasina se velmi změnila.

Jan Řehounek (18. května 1950) se narodil v České Lípě. Od šesti let žije v Nymburce, kde absolvoval základní školu a v železničním učilišti se vyučil elektrikářem. Později vystudoval dálkově střední školu sociálně právní v Praze. Postupně pracoval jako elektrikář v ŽOS Nymburk, provozní vedoucí, vedoucí oddělení zájmové umělecké činnosti a zástupce ředitele kulturního domu. Po roce 1990 působil v regionálních novinách Týdeník Nymbursko jako redaktor a šéfredaktor, posléze se stal šéfredaktorem a vydavatelem týdeníku Polabské listy, šéfredaktorem Středočeských listů, textovým redaktorem magazínu Kaleidoskop Středočeského kraje. Od roku 2003 až do odchodu do důchodu pracoval jako manažer výstav na výstavišti v Lysé nad Labem.*

Je autorem divadelních her, regionálních publikací a pětatřiceti vydaných knih, z nichž většina je věnována regionu středního Polabí a Nymburku.

V roce 1998 bylo Janu Řehounekovi městskou radou uděleno městské vyznamenání Nymburský lev II. třídy, v roce 2012 městským zastupitelstvem Nymburský lev I. třídy.

Nicméně i dnes jsou tu hezká místa, například cesta podél Kněžských rybníků na Tuchom. Mám rád okolí rybníků, kolem Piláku, Bučice, často zamířím do lesa Babínku.

Nakonec je obvyklé se zeptat na další plány. Na čem tedy, jestli to můžeš prozradit, v současné době pracuješ, na co se můžeme těšit?

Před Vánoci mi vyšla v nakladatelství Regia kniha *Zlatým pruhem Polabí* a prá-

vě jsem odevzdal rukopis pracovní nazvaný *Krajinou Svatojiřského lesa*. Věnuji se v ní oblasti, jejímž spojovacím prvkem je lesní komplex od zaniklé vesnice Mladá (u Milovic) až k Dymokurům. Tedy včetně Rožďalovic a přilehlých obcí. Na trh by se podle slibu pana nakladatele měla dostat před Vánoci. A moje přání by bylo ji uvést do světa, chcete-li pokřtít, právě v Rožďalovicích.

*Rozhovor připravil
Jiří Rejsek*

*„Jaro je roční doba,
v níž se fantazie mužů začíná zabývat tím,
na co ženy myslí již celou zimu.“*

Žitovlice-Pojedy:
zima 2016/2017

Do šestého ročníku soutěže je možno přihlásit fotografie zahrad, předzahrádek, zákoutí a rozkvetlých balkonů a oken. Konkrétní místo může do soutěže přihlásit kdokoliv – majitel, nájemce, soused, kolemjdoucí...

Soutěžní fotografie s Vaší adresou můžete:

- zaslat na email: rozdalovicko@seznam.cz (v grafických formátech, ne v PDF!)
- osobně předat nebo zaslat na MěÚ v Rožďalovicích v obálce označené slovem Soutěž

Zahájení soutěže a možnost zasílání fotografií: 1. května až 31. října 2017. Vaše snažení ohodnotí nezávislá porota a výsledky budou zveřejněny ve zpravodaji Rožďalovicko.

Inzerce

Psychoterapie a fyzioterapie pro děti i dospělé Svatava Riegerová, certifikovaná terapeutka

- řeším problémy s učením, soustředěním, hyperaktivitou dětí
- únavu, nespavost
- stavy úzkosti, fobie a deprese
- alergie, astma
- kožní problémy (ekzémy)
- partnerské a kolegiální vztahy
- neschopnost prožít naplno svůj život a najít si v něm svoje místo
- bolesti krční, hrudní, bederní a křížové páteře
- ztuhlá a bolestivá svalstva
- potíže s klouby
- tzv. dlouhá noha
- chronické potíže s dutinami
- bolesti hlavy a migrény
- obezita a celulitida
- přetrvávající stresové faktory
- vše, co mám v životě a mít nechci

Neřeším jen důsledky (bolesti), ale hlavně příčiny vzniku potíží. Tím se napravený stav stává trvalý. Terapie jsou zcela bezbolestné. Termín terapie je nutný objednat na tel.: 607 718 951

ROŽĎALOVICE V KVĚTNOVÉ REVOLUCI 1945

ČSOL Jednota Poděbrady
KVH Druhý pluk Nymbursko

6. a 7. května 2017

6. května

17:00 – 18:00

Příjezd vojenských
historických jednotek
do parku na náměstí

Zahájení výstavy
k událostem války
v Rožďalovicích
(v obřadní síni MěÚ do 7. 5.)

7. května

11:00

Slavnostní pochod
k památníku obětí 2. sv. války
pod kostelem sv. Havla

13:30

Ukázka dobových uniforem

14:00

Historická vojenská
rekonstrukce událostí
z roku 1945 v Rožďalovicích

Upozornění: nevhodné pro malé děti a psy

www.zagorovahana.cz

Hana Zagorová a Petr Rezek

a Boom ! Band Jiřího Dvořáka

Město Rožďalovice Vás zve na charitativní koncert

16. června 2017 od 19 hodin
v kostele sv. Havla v Rožďalovicích

Výtěžek z koncertu bude věnován
Domovu Rožďalovice, poskytovateli sociálních služeb

Předprodej na MěÚ v Rožďalovicích

Mediální partneři:

NYMBURSKÝ
deník

*Přijďte si poslechnout krásný zvuk
kostelních varhan a houslí*

Michaela
KÁČERKOVÁ
varhany

Jaroslav **SVĚCENÝ**
housle

Město Rožďalovice Vás zve na koncert
25. června 2017 od 16 hodin
v kostele sv. Havla v Rožďalovicích

Mediální partneři:

NYMBURSKÝ
deník

Vstupné 350 Kč • Předprodej na MěÚ v Rožďalovicích

TRADIČNÍ ROŽĎALOVICKÝ

JARMARK

1. ČERVENCE 2017

NÁMĚSTÍ ROŽĎALOVICE

10:00 – 19:00

JARMARK

Stánky s různými ukázkami řemesel, občerstvením a jarmarečným zbožím

BĚHEM DNE

UKÁZKA MOTOCYKLŮ A AUTOMOBILŮ Z KLUBU HISTORICKÝCH VOZIDEL A VOJENSKÉ TECHNIKY NYMBURK

KVH BUDČEVES – VETERANEN (Vojenská technika)

PÓDIUM:

11:00 – 12:00

EVA MATĚJOVSKÁ

13:00 – 14:00

HEIDI JANKŮ

Pořad plný písniček pro děti

14:00 – 15:00

Z POHÁDKY DO POHÁDKY

Pořad plný filmových pohádkových písniček, tancování a soutěží

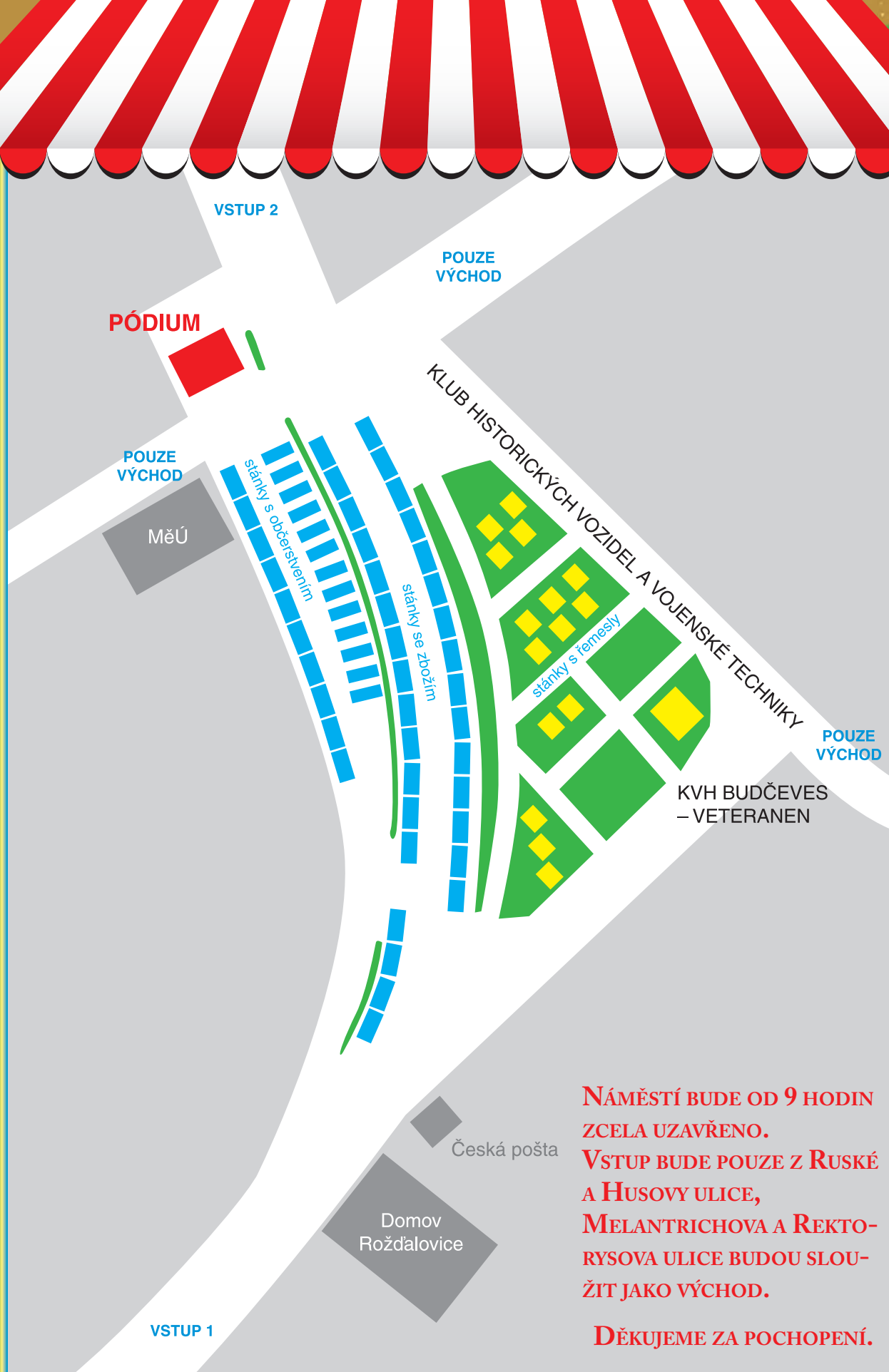
15:30 – 16:30

JAROSLAV UHLÍŘ

18:00 – 19:30

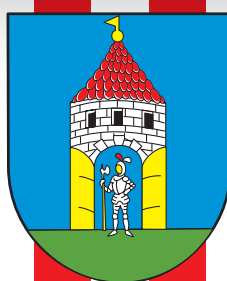
ARGEMA

VSTUPNÉ 100 Kč

**NÁMĚSTÍ BUDE OD 9 HODIN
ZCELA UZAVŘENO.
VSTUP BUDE POUZE Z RUSKÉ
A HUSOVY ULICE,
MELANTRICHOVA A REKTO-
RYSOVA ULICE BUDOU SLOU-
ŽIT JAKO VÝCHOD.**

DĚKUJEME ZA POCHOPENÍ.

Balíčky služeb

AKCE!

Kuki TV 30	Kuki TV 40	Kuki na rok
Kuki TV Partner Internet 30 Mb/s	Kuki TV Partner Internet 40 Mb/s	Kuki TV Partner Pronájem přijímače ZDARMA Internet 40 Mb/s Platba na 12 měsíců dopředu
568,- Kč/měs.	648,- Kč/měs.	599,- Kč/měs.
600,- Kč/měsíčně	680,- Kč/měsíčně	800,- Kč/měsíčně
ušetříte 32Kč	ušetříte 32 Kč	ušetříte 201 Kč

Připojíme Vás v těchto lokalitách:

Bačalky, Bartoušov, Běchary, Běchárky, Bílsko, Brodek, Břístev, Budčeves, Bystřice, Dětenice, Dolany, Doubravany, Cholenice, Chotěšice, Jičíněves, Keteň, Kopidlno, Kostelec, Košík, Kozodírky, Křešice, Křinec, Ledkov, Leština, Libáň, Lično, Mlýnec, Nečas, Osenice, Podlužany, Podolí, Psinice, Pševy, Rakov, Rožďalovice, Sedliště, Skuřina, Seletice, Staré Hradky, Tuchom, Údrnice, Únětice, Vršce, Záměstí, Zelenecká Lhota, Židovice.

Přiveď souseda a surfuj ZADARMO!

Přiveďte k nám nového zákazníka a získajte 2 měsíce internetu ZDARMA.

A navíc pokud je doporučený zákazník připojený v domě s optickou sítí, získá i on první dva měsíce internetu ZDARMA!

Počet doporučených zákazníků není omezen.

Používáme nejmodernější technologii.

Kontakty tel.: 491 110 858 | www.comtex.cz

Všechny ceny jsou uvedeny včetně DPH

Připojení k internetu

Vysoce kvalitní a neomezené vysokorychlostní připojení k internetu prostřednictvím nejmodernějších technologií.

Služba	NEČEKÁM	JSME BĚŽNÁ DOMÁCNOST	INTERNET MĚ PROSTĚ BAVÍ
Rychlost	30 Mbps 	40 Mbps 	50 Mbps
Cena (vč. DPH)	367 Kč/měs.* 400 Kč/měs.	440 Kč/měs.* 480 Kč/měs.	532 Kč/měs.* 580 Kč/měs.

* Platí při platbě na rok dopředu

bezkonkurenční poměr cena - výkon

profesionální servis včetně technické podpory

bez datových limitů a omezení FUP,
24 hodin denně

Nyní bez poplatku
za instalaci při přechodu
od konkurence

Mobilní tarify

Služba, se kterou snížíte náklady za volání na minimum

pouze pro naše zákazníky

TARIF	MOBILCALL T1	MOBILCALL T2	MOBILCALL T3
Měsíční paušál (vč. DPH)	99,- Kč	229,- Kč	499,- Kč
Volné minuty sítě ČR	80	200	neomezeně
Volné SMS mobilní sítě ČR	100	100	neomezeně
MobilCall Internet 400 MB		+ 99,- Kč	
MobilCall Internet 3.0 GB		+ 249,- Kč	
MobilCall Internet 10 GB		+ 399,- Kč	

Rožďalovice dříve a nyní

Pohled na kostel z Obůrky na snímku z roku 1932 (archiv města Rožďalovice)

Současný pohled, fotografoval Viktor Dobrev (únor 2017)

Číslo 1/2017, ročník 6. Náklad: 350 ks. Evidenční číslo: MK ČR E 20643. Vydává město Rožďalovice. Redakce: Petr Kapal, Mgr. Viktor Dobrev, Jiří Rejsek, Mgr. Marcela Ešnerová, Tomáš Pavel, Veronika Bachová. E-mail: rozdalovicko@seznam.cz, tel.: 325 593 107. Tisk: TNM PRINT Nové Město nad Cidlinou. Toto číslo vyšlo v březnu 2017. Termín uzávěrky příštího čísla je 16. června 2017. Na titulní straně: Předjari. Foto: Jiří Rejsek